

DWUTYGODNIK MIEJSKI

KRAKÓW.P

Nr 1 (107), 16 stycznia 2013

egzemplarz bezpłatny, ISSN 1898-9039

Zima w mieście

Rozpoczynamy ferie 2013!

Od reformy nie ma odwrotu

Rozmowa z Anną Okońską-Walkowicz,
zastępcą prezydenta ds. edukacji i spraw
społecznych

Jaki budżet na 2013 rok?

Wszystko o finansach Krakowa

KRAKOWIANIE przywitali Nowy Rok

Na zdjęciach: Krakowski Bieg Sylwestrowy, Sylwester na Rynku Głównym, Trening noworoczny na stadionie Cracovii oraz Koncert Noworoczny w Teatrze im. Juliusza Słowackiego.

Elektrycznie po Krakowie

To zwiastun nadchodzących zmian w krakowskiej komunikacji. 3 stycznia po raz pierwszy w historii na ulice Krakowa wyjechał autobus elektryczny, a regularne kursy rozpoczął 13 stycznia. Okazją do podróży ekologicznym pojazdem mają pasażerowie linii nr 537 łączącej Dworzec Główny Wschód z Witkowicami.

Elektryczny autobus został wypożyczony Miejskiemu Przedsiębiorstwu Komunikacyjnemu SA w Krakowie przez firmę Solaris. – Przede wszystkim warto podkreślić walory ekologiczne tego pojazdu. Elektryczny autobus nie emituje spalin, jest więc przyjazny dla środowiska, a dodatkowo niezwykle cichy podczas jazdy – wyjaśnia Marek Gancarczyk, rzecznik prasowy MPK SA.

Pojazd jest napędzany silnikiem trakcyjnym o mocy 120kW. Energia gromadzona jest w dwóch bateriach o wadze 700 kg każda, czyli w sumie ważących 1,4 t. Baterie litowe mają napięcie 600 V i gromadzą 120 kWh, co pozwala na przejechanie bez ładowania do 100 km. Pojazd może rozwijać maksymalną prędkość 50 km/h.

Baterie są źródłem paliwa nie tylko dla układu napędowego, ale także dostarczają energię do wszystkich innych systemów w autobusie, w tym wspomagania kierowniczego, ogrzewania i klimatyzacji oraz sterowania elektrycznymi drzwiami. Wszystkie te układy, które zwykle wykorzystywały kompresory napędzane za pomocą silnika spalinowego, zastąpiono rozwiązaniami elektrycznymi. Warto zaznaczyć, że baterie ładowane są poprzez złącze typu „plug-in”. Na-

wet po pełnym rozładowaniu czas potrzebny na całkowite uzupełnienie energii nie przekracza czterech godzin.

Zastosowanie napędu elektrycznego zredukowało wielkość komory silnika. Dzięki temu wewnątrz autobusu uzyskano powiększoną przestrzeń, w której zamontowano dodatkowe siedzenia dla pasażerów, przy zachowaniu 100 proc. niskiej podłogi. Autobus wyposażono w energooszczędne źródła światła typu LED. Technologia ta została zastosowana zarówno w oświetleniu zewnętrznym, jak i wewnętrznym.

Testowanie autobusu elektrycznego Solaris to początek planów krakowskiego MPK, aby część autobusów napędzanych tradycyjnym paliwem zastąpić autobusami elektrycznymi. – Szukamy możliwości sfinansowania zakupu takich autobusów ze środków Unii Europejskiej – informuje Marek Gancarczyk. W tym celu do tzw. bazy projektów Małopolskiego Urzędu Marszałkowskiego został już złożony projekt m.in. zakupu 10 autobusów elektrycznych.

Redakcja KRAKOWA.PL

foto: archiwum MPK SA w Krakowie

KONKURS

W ostatnim numerze KRAKOWA.PL zadaliśmy następujące pytania: 1. Kiedy obchodzony jest Międzynarodowy Dzień Osób Niepełnosprawnych? 2. Ilu biegaczy wzięło udział w ubiegłorocznym Krakowskim Biegu Sylwestrowym i kto w nim zwyciężył? Prawidłowe odpowiedzi to: 1. Międzynarodowy Dzień Osób Niepełnosprawnych obchodzony jest 3 grudnia. 2. W Krakowskim Biegu Sylwestrowym, który odbył się w 2011 r., wzięło udział 1005 biegaczy. Zwycięzcą w naszym

konkursie: Krystyna Wiacek, Małgorzata Hubicka oraz Zygmunt Sadlik otrzymują zestawy miejskich gadżetów.

A oto kolejne pytania konkursowe: 1. Kto jest bohaterem najnowszego komiksu Tomasza Bereźnickiego? 2. Ile konsulatów znajduje się w Krakowie? Odpowiedzi (wraz z imieniem, nazwiskiem oraz numerem telefonu) prosimy nadsyłać na adres: redakcja@um.krakow.pl do 20 stycznia 2013 r. Na zwycięzców czekają nagrody!

Wydawca: Urząd Miasta Krakowa, Wydział Informacji, Turystyki i Promocji Miasta, 31-004 Kraków, pl. Wszystkich Świętych 3-4

Adres redakcji: pl. Wszystkich Świętych 3-4, pok. 161, I piętro, tel. (12) 616-13-86, e-mail: redakcja@um.krakow.pl

Redaktor naczelny: Beata Klejbul-Koździńska

Współpracownicy: Jan Machowski, Michał Koziół, Jan Bińczycki, Małgorzata Kubowicz, Kinga Sadowska, Magdalena Bartlewicz, Katarzyna Fiedorowicz-Razmus, Filip Szatanik, Joanna Kijowska, Joanna Dubiel

Zdjęcia: Wiesław Majka, Paweł Krawczyk. Okładka: fot. Wiesław Majka / UMK

Projekt graficzny: PReTEKST. Korekta: Magdalena Kędzierska-Zaporowska. Skład i łamanie: Pro Art Studio

Druk: DjaF Nakład: 30 tysięcy egz. ISSN 1898-9039

Sposób dystrybucji dwutygodnika miejskiego KRAKÓW.PL:

Dwutygodnik KRAKÓW.PL można otrzymać w budynkach Urzędu Miasta Krakowa przy pl. Wszystkich Świętych 3-4, ul. Grunwaldzkiej 8, ul. Lubelskiej 27, w Rynku Podgórskim 1 i 2, na os. Zgody 2, przy ul. Stachowicza 18, al. Powstania Warszawskiego 10, ul. Wielopole 18a, ul. Wielickiej 28a, ul. Sarego 4 oraz w szpitalach miejskich i siedzibach jednostek miejskich.

KRAKÓW.PL otrzymać można także w sieci saloników prasowych KOLPORTER S.A.: al. 29 Listopada 95, ul. Konfederacka 1, al. Pokoju 20, ul. Wysłouchów 22a, ul. Wysłouchów 27, ul. Kamińskiego 1b, ul. Długa 63, ul. Beskidzka/Witosa 28, ul. św. Tomasza 25, ul. Librowszczyzna 4, ul. Krowoderska 24, ul. Kałwaryjska 42, ul. Książna (Biedronka), ul. Słoneckiego 9, ul. Powstańców 34c, ul. Kościuszki 17, os. Bohaterów Września 58, ul. Misiółka 1, ul. Jerzmanowskiego 12, ul. Nowohucka 52, al. Krasiczkiego 30, ul. Bora-Komorowskiego 31, ul. Pawia 5, ul. Nowohucka 33a, ul. Cwiklińskiej 18, ul. Wadowicka 6.

Kolejny numer KRAKOWA.PL ukaże się 30 stycznia.

W numerze:

ZIMA W MIEŚCIE

4. Zima w mieście

Rozpoczynamy ferie 1813

8. Zrozumieć dziecko

Rozmowa z Magdaleną Moskal, psychologiem i trenerem

MIASTO

9. Jaki budżet na 2013 rok?

Wszystko o finansach Krakowa

10. Nowy rok, nowe ceny

Bilety okresowe bez zmian

11. Od reformy nie ma odwrotu

Rozmowa z Anną Okońską-Walkowicz, zastępcą prezydenta Krakowa

12. Zamiast nieużytków – piękne ogrody

O projekcie „Ogrody Nowej Huty”

12. Kalendarium Prezydenta Miasta Krakowa

13. Krakowski świat dyplomacji

Konsulowie w Krakowie

SPORT

14. Rozbiegany Kraków

Ćwicz formę!

KULTURA

15. „Nieulotne” na Sundance Film Festival

Film Borcucha na festiwalu w USA

15. „Montezuma” Vivaldiego

Modo Antiquo wystąpi w Teatrze im. J. Słowackiego

16. Aptekarz w getcie żydowskim

Pankiewicz w komiksie

RADA MIASTA KRAKOWA

17. Okiem przewodniczącego

Noworoczne plany i postanowienia

18. Honory dla autorytetu

Władysław Bartoszewski Honorowym Obywatelem Miasta Krakowa

18. Kalendarium Przewodniczącego RMK i wiceprzewodniczących

19. Nowa Huta nie w Krakowie?

Rozmowa z Tomaszem Urynowiczem i Maciejem Twarogiem

20. Upowszechnić amatorski sport

Program Rozwoju Sportu 2013-2015

21. Radni z bliska

Stanisław Rachwał

22. Głos dzielnic

HISTORIA

23. W rocznicę powstania styczniowego

Mija 150 lat...

24. Wobec nadzwyczajnych w Królestwie Polskim wypadków...

Kraków a powstanie styczniowe

25. Kalendarium krakowskie

26. Ogłoszenia

Zima w mieście

Warsztaty artystyczne, turnieje szachowe, festiwal teatralny, wycieczki, saneczkowanie, zajęcia z fotografii stereoskopowej, niezliczone konkursy, gry i zabawy – jak co roku dla dzieci i młodzieży, pozostających podczas ferii w mieście, krakowskie domy kultury, kluby osiedlowe, biblioteki i muzea przygotowały szeroką i ciekawą ofertę zajęć. Na pewno nikt nie będzie się nudził!

foto: archiwum CK Dworek Białoprądnicki

Nowohuckie Centrum Kultury

al. Jana Pawła II 232, www.nck.krakow.pl,
tel. 12 644-02-66

W dniach 14–25.01. odbędzie się Festiwal Teatrów dla Dzieci (sala teatralna NCK). Podczas imprezy zapraszamy dzieci do wspólnej zabawy – wyboru najciekawszego spektaklu. Wśród biorących udział w konkursie organizatorzy wylosują nagrody niespodzianki.

Bilety: 15 zł, do nabycia w kasie NCK: tel. 517 248 619. Informacje i zamówienia zbiorowe: tel. 12 644-24-81, 517 248 608.

W ofercie ponadto: zajęcia plastyczne i ceramiczne dla dzieci (koszt jednorazowej wejściówki – 6 zł), zajęcia taneczne (m.in. Mała Akademia Tańca Towarzyskiego, „Taneczny MIX”, „Zimowe zabawy z Kubusiem Puchatkiem” – zajęcia muzyczno-ruchowe dla przedszkolaków, warsztaty wokalne i teatralne dla dzieci, hip-hop, breakdance, aerobic, zumba), a także zajęcia językowe: „HOT DOG” – warsztaty teatralne w j. angielskim dla dzieci w wieku 8–12 lat, i „Przedpołudnia z językiem obcym dla dzieci i młodzieży” (wstęp na warsztaty językowe wolny).

Ośrodek Kultury Kraków – Nowa Huta

os. Zgody 1, www.krakownh.pl,
tel. 12 644-24-32

Ciekawsze przedsięwzięcia planowane przez Ośrodek Kultury Kraków-Nowa Huta w ramach Akcji Zima 2013 to:

„Zimowe wędrówki ze sztuką” – zimowy wyjazd do Murzasichla dla dzieci w wieku 7–15 lat, w terminie 20–26 stycznia 2013 r. (w programie: zajęcia plastyczne przedstawiające wybór zagadnień z historii sztuki, zabawy na świeżym powietrzu, zwiedzanie okolicy, poznanie miejscowej architektury i folkloru).

W ramach zajęć stacjonarnych m.in. wyjazd do fabryki bombek choinkowych i warsztaty malowania bombek (15 stycznia – Klub Karino), wyjazd na Rogate Ranczo do Zabierzowa (16 stycznia – Klub 303), warsztaty w ramach Akademii Młodego Widza w kinie Sfinks (18 stycznia – Klub 303), warsztaty rękodzieła w Żywej Pracowni na Kazimierzu (18 stycznia – Klub Wersalik), wycieczka do Jaskini Wierchowickiej (22 stycznia – Klub Mirage), warsztaty teatralne w Teatrze Grotteska (24 stycznia – Klub Mirage), Dzień Sportu – zajęcia sportowe w hali sportowej Uniwersytetu Pedagogicznego organizowane przez studentów w ramach projektu socjalnego, przewidziane są także spotkania ze znanymi sportowcami (24 stycznia – Klub Wersalik), wyjścia na ściankę wspinaczkową, na basen i lodowisko, na strzelnicę. Szczegółowy program zajęć można znaleźć na stronie www.krakownh.pl, zapisy na poszczególne zajęcia wraz z opłatą przyjmowane są w klubach:

Klub Aneks

ul. Mycielskiego 11, tel. 12 685-00-34

Klub Dukat

ul. Styczna 1, tel. 12 645-17-90

Klub Herkules

ul. Tokarzewskiego 29, tel. 12 681-00-77

Klub Jedność

ul. Drożyska 3c, tel. 12 681-00-70

Klub Jędrus

os. Centrum A bl. 6a, tel. 12 644-69-10

Klub Karino

ul. Truskawkowa 4, tel. 12 681-02-00

Klub Krzesławice

ul. Wańkowicza 17, tel. 12 644-80-06

Klub Mirage

os. Bohaterów Września 26, tel. 12 645-72-09

Klub Ośrodka Kultury

os. Zgody 1, tel. 12 644-24-32

Klub Pod Kasztanami

ul. Płoszczyzny 1, tel. 12 681-01-99

Klub 303

os. Dywizjonu 303 1, tel. 12 681-39-78

Klub Wersalik

os. Ogrodowe 15, tel. 12 644-13-52

Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida

os. Górali 5, www.okn.edu.pl, tel. 12 644-27-65

Ośrodek zaprasza dzieci w wieku 7–11 lat, codziennie od poniedziałku do piątku (w godz. 10.00–14.00) na projekcje filmowe w kinie Sfinks, zajęcia w klubie internetowym Małpa, zajęcia taneczne (układy akrobatyczne, rock&roll, cza-cza, samba), zajęcia edukacyjne, muzyczne, plastyczne, teatralne oraz warsztaty w Muzeum Inżynierii Miejskiej. Informacje i zapisy w ośrodku lub pod numerem tel.: 12 644-27-65 w. 18.

Klub Kuźnia

os. Złotego Wieku 14, www.kuznia.edu.pl,
tel. 12 648-08-86

W ofercie klubu: zabawy z chustą Klanzy, kalambury, konkursy, zabawy literackie, pracownia plastyczna, zajęcia sportowo-rekreacyjne, projekcja filmu familijnego w kinie Sfinks, zajęcia w bibliotece, warsztaty teatralne.

Ośrodek Kultury ZPiT Krakowiacy

ul. św. Gertrudy 4, www.krakowiacy.art.pl,
tel. 12 430-65-60

► Ośrodek zaprasza w dniach: 12–19.01. na zimowisko w Soli k. Żywca.

Dla dzieci, które pozostają w Krakowie, codziennie od poniedziałku do piątku w godz. 10.00–15.00 przygotowano zajęcia świetlicowe, zabawy na wolnym powietrzu, w zależności od pogody saneczkowanie, Kino Małolata, dyskoteki. Dzieci bezpłatnie otrzymają ciepły posiłek.

Centrum Kultury Dworek Białoprądnicki

ul. Papiernicza 2, www.dworek.krakow.pl, tel. 12 420-49-50

W dniach 14–25.01. w Zajeździe Kościuszkowskim (ul. Białoprądnicka 3) zajęcia odbywać się będą od poniedziałku do piątku w godz. 10.00–15.00. W programie m.in.: muzyczne zabawy edukacyjne z użyciem oryginalnych, amerykańskich instrumentów do gry solo lub zespołowej (zestaw diatoniczny zawiera osiem rurek z dźwiękami: od C' do C"); zabawy integracyjne, literackie (wspólna lektura książki pt. „Jaśki” Jeana-Philippe’a Arrou-Vignoda); wycieczki do Muzeum Inżynierii Miejskiej w Krakowie; Turniej Szachowy Juniorów o puchar Dyrektora Dworku Białoprądnickiego i Prezesa Małopolskiego Związku Szachowego.

Opłata za udział w zajęciach wynosi 20 zł dziennie (karnet tygodniowy w cenie 100 zł do nabycia w kasie Dworku Białoprądnickiego od 2.01.2013 r.). Uczestnicy zajęć otrzymują drugie śniadanie, herbatę, wodę mineralną i owoce. Materiały plastyczne, artykuły spożywcze, wycieczki autokarowe, bilety wstępu itp. zapewniają organizatorzy.

W klubach Centrum Kultury Dworek Białoprądnicki dla dzieci przygotowano m.in. wycieczki do ZOO, Lasku Wolskiego, Parku Decju-

sza, wyjścia do krainy zabaw Gibon, Multikina, Muzeum Narodowego, Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, Muzeum Farmacji Uniwersytetu Jagiellońskiego, konkursy plastyczne, warsztaty muzyczne i ceramiczne, spotkania z bajkami i magią, warsztaty mangi i japońskiego komiksu, projekt „Ferie z Robotami”.

Szczegółowy program zajęć można znaleźć na stronach internetowych, zapisy na poszczególne zajęcia przyjmowane są w klubach.

Klub Kultury Chełm

ul. Chełmska 16, www.dworek.krakow.pl/chelm, tel. 12 425-24-93

Klub Kultury Mydlniki

ul. Balicka 289, www.dworek.krakow.pl/mydlniki, tel. 12 637-97-12

Klub Kultury Paleta

ul. Wrocławska 91, www.dworek.krakow.pl/paleta, tel. 12 623-78-05

Klub Kultury Przegorzały

ul. Kamedulska 70, www.dworek.krakow.pl/przegorzaly, tel. 12 429-90-52

Klub Kultury Vademecum

ul. Radzikowskiego 29, www.dworek.krakow.pl/vademecum, tel. 12 637-40-95

Klub Kultury Wola

ul. Królowej Jadwigi 215, www.dworek.krakow.pl/wola, tel. 12 425-14-01

Dom Kultury Podgórze

ul. Sokolska 13, www.dkpodgorze.krakow.pl, tel. 12 656-36-70, 12 656-18-90

DK zaprasza uczniów szkół podstawowych w dniach 14–25.01., od poniedziałku do piątku, w godz. 10.00–15.00.

W programie m.in.: gry i zabawy komputerowe, warsztaty i konkursy plastyczne, zajęcia sportowo-rekreacyjne, wyjście na kręgielnię, do kina, poznawanie krakowskich zabytków połączone z konkursami tematycznymi, zwiedzanie krakowskich muzeów i galerii, jednodniowa wycieczka autokarowa poza Kraków, warsztaty sztukatorskie, decoupage, tworzenia ozdób z filcu, gry planszowe oraz feryjne rozgrywki gier planszowych (szachy, warcaby, chińczyk, scrabble, monopol i in.). Udział w zajęciach jest bezpłatny.

Na zajęcia w ramach Akcji Zima zapraszają również:

Centrum Kultury Ruczaj

ul. S. Rostworowskiego 13, www.ckruczaj.pl, tel. 12 266-09-73

Klub Kultury Piaskownica

ul. Łużycka 55 I piętro, tel. 505 244 274, 12 652-10-10

Dwór Czczów

ul. Popieluski 36, www.dworzczow.pl, tel. 12 651-39-13

Klub Kultury Kosocice

ul. Sztudyngera 5, 12 653-44-24

Centrum Sztuki Współczesnej Solvay

ul. Zakopiańska 62, www.solvay.krakow.pl, tel. 12 266-98-12, 12 268-20-38

Ofertę dla dzieci przygotowały też:

OSIEDLOWE KLUBY KULTURY DK Podgórze:

czynne od poniedziałku do piątku w godz. 10.00–15.00.

- ISKIERKA, ul. Żywiecka 44, tel. 12 266-03-45, 519 309 350
- KOSTRZE ul. Dąbrowa 3, tel. 12 267-56-29, 519 309 345
- PRZEWÓZ ul. Łutnia 1, tel. 12 653-22-59, 519 309 346
- PYCHOWICE – zajęcia w Szkole Podstawowej nr 62 (ul. Ćwikłowa 1, tel 500 044 956)
- RYBITWY, ul. Rybitwy 61, tel. 12 653-11-31, 519 309 347
- SKOTNIKI, ul. Batalionów Chłopskich 6, tel. 12 262-51-06, 519 309 349
- SOBONIEWICE, ul. Kuryłowicza 115, tel. 12 451-83-44, 519 309 348
- WOLA DUCHACKA-WSCHÓD, ul. Czarnogórska 10, tel. 12 655-91-77, 519 309 357

foto: archiwum MDK im. K. I. Gałczyńskiego w Krakowie

Dzieci z Młodzieżowego Domu Kultury im. K. I. Gałczyńskiego podczas zwiedzania Izby Leśnej w Nadleśnictwie Niepołomice

- ZBYDNIOWICE, ul. Matematyków Krakowskich 102, tel. 12 654-96-63, 519 309 351
- WRÓBLOWICE, ul. Niewodniczańskiego 74, tel. 12 654-95-63, 519 309 351
- DOK TĘCZA, ul. Praska 52, tel. 12 266-90-80, 519 309 358
- TYNIECKI KLUB KULTURY, ul. Dziewiarzy 7, tel. 12 267-51-24, 519 309 354

Śródmiejski Ośrodek Kultury

ul. Mikołajska 2, www.lamelli.com.pl,
tel. 12 422-08-14

Program ferii zimowych realizowany jest we współpracy ze Studium Sztuk Scenicznych „Farafka”. Zajęcia będą odbywać się od poniedziałku do piątku w godz. 8.00–13.00 w dwóch edycjach: I – 14–18.01., II – 21–25.01. Dla najmłodszych przygotowano Zimowe Spotkania z Bajką – każdego dnia inna baśń będzie przewodnią myślą warsztatów plastycznych, teatralnych, muzycznych. Dzieci otrzymują materiały niezbędne do wspólnej zabawy oraz poczęstunek – drugie śniadanie ok. godziny 11.00. Udział w tygodniowym programie to 200 zł. Dla rodzin z dziećmi zniżki (opłata za dwoje dzieci – 350 zł).

Dla młodzieży starszych klas gimnazjalnych, licealistów i studentów przygotowano Ferie musicalowe, podczas których odbędą się m.in. spotkania warsztatowe z instruktorami tańca, śpiewu zespołowego i teatralnymi. Opłata za pięciodniowe warsztaty (w godz. 9.00–14.00) – 350 zł.

Organizatorzy zapraszają także na warsztaty Sztukolotnia – dla dzieci od 2 do 12 lat – mające na celu rozwój twórczy, motoryczny oraz pobudzanie wrażliwości artystycznej dzieci. Szczegółowe informacje na stronie: www.warsztaty-sztukolotnia.blogspot.com.

Klub Strych

ul. Masarska 14, tel. 12 421-89-92,
e-mail: klubstrych@interia.pl

W ofercie Nowohuckiego Centrum Kultury znalazły się m.in. zajęcia plastyczne i ceramiczne dla dzieci

Podczas ferii w klubie będą działały: Koło Gier Planszowych, Koło Gier Strategicznych, Koło Gier Bitewnych oraz Koło Społecznej Integracji. 19 stycznia odbędzie się ogólnopolski turniej gry strategicznej „Warhammer Fantasy Battle”.

Klub Kazimierz

ul. Krakowska 13, tel. 12 421-57-86

Klub proponuje we wtorki i czwartki o godz. 14.00 „Ferie z książką” – prezentacje nowości wydawniczych dla dzieci i młodzieży, zorganizowane we współpracy ze Śródmiejską Biblioteką Publiczną, warsztaty szachowe – w poniedziałki i środy o godz. 14.00 oraz „Ferie z ekranem” – za-

mknęte pokazy filmowe bajek dla dzieci w zorganizowanych grupach.

Młodzieżowy Dom Kultury im. K. I. Gałczyńskiego

ul. Beskidzka 30, www.mdkgal.edu.pl,
tel. 12 655-07-19

Jak co roku zaprasza dzieci w wieku 8–12 lat na Karnawałowe Ferie Zimowe w dniach 14–18.01.2013 oraz 21–25.01 w godz. 9.00–15.00.

Na uczestników zajęć zimowych czeka wiele atrakcji, m.in.: plastyczne zabawy karnawałowe – wykonywanie masek oraz ozdób karnawałowych, karnawałowe wariacje taneczne, sportowe turnieje karnawałowe, a także wyjazdy na basen do Solnego Miasta w Wieliczce, wyjścia do kina, zajęcia warsztatowe w Muzeum Żup Krakowskich w Wieliczce i inne. Zajęcia prowadzone są przez wykwalifikowaną kadrę pedagogiczną.

***

Program dla dzieci i młodzieży pozostających podczas ferii zimowych w mieście przygotowali również krakowskie biblioteki publiczne oraz ich filie. Placówki zapraszają do wspólnego spędzania czasu z książką, komputerem i do wspólnej zabawy. Szczegółowy program zajęć można znaleźć na stronach internetowych: Śródmiejskiej Biblioteki Publicznej (www.sbpkrakow.pl), Nowohuckiej Biblioteki Publicznej (www.biblioteka.krakow.pl), Podgórskiej Biblioteki Publicznej (www.biblioteka.podgorska.krakow.pl) oraz Krowoderskiej Biblioteki Publicznej (www.kbp.krakow.pl).

oprac. Beata Klejbuk-Goździalska,
Joanna Hadam

Ferie z Muzeum 2013

Ciekawą propozycję zajęć dla dzieci i młodzieży przygotowało Muzeum Historyczne Miasta Krakowa. W ofercie m.in. warsztaty plastyczne dla dzieci w wieku 5–9 lat (Pałac Krzysztofory), „Co to jest Questioning?” – niebanalne zwiedzanie i odkrywanie innej rzeczywistości dla młodzieży w Fabryce Emalia Oskara Schindlera, warsztaty pisarskie dla dzieci w wieku 9–15 lat, „Z mapą i plecakiem przez okupacyjny Kraków” – zajęcia, podczas których uczestnicy udadzą się w wyobraźni na wyprawę po Krakowie lat wojny, „Zwyczaże niezwykłe” (m.in. Z warsztatu zwierzyńckiego szopkarza, Chanuka lub Purim w opowieści i zabawie, Szopka krakowska, W rytmie walca, Zabawki w czasie okupacji), a także warsztaty plastyczne, gry planszowe, spotkania teatralne, warsztaty bronioznawcze. Zajęcia odbywają się przy udziale minimum pięciu osób. Szczegółowe informacje na stronie: www.mhk.pl.

Propozycje dla dzieci i młodzieży pozostających na czas ferii w Krakowie przygotowało też Muzeum Historii Fotografii. Na warsztaty z fotomontażu organizatorzy zapraszają uczniów szkół podstawowych, a z fotografii stereoskopowej – uczniów gimnazjów. Spotkanie w pracowni digitalizacyjnej – „Świat równoległej rzeczywistości” – skierowane jest dla uczniów szkół średnich. Zajęcia warsztatowe odbywać się będą w godzinach popołudniowych od poniedziałku do piątku.

Zrozumieć dziecko

O tym, jak organizować dzieciom czas wolny, o kłopotach nastolatków oraz najczęściej popełnianych błędach wychowawczych z **Magdaleną Moskal**, psychologiem i trenerem umiejętności interpersonalnych i biznesowych rozmawia Beata Klejbuk-Goździalska.

Magdalena Moskal – psycholog, trener, pracownik Małopolskiego Ośrodka Fundacji Praesterno

Właśnie rozpoczęły się ferie zimowe. Czy wakacje to po prostu czas wolny od szkoły, czas nicnierobienia, czy raczej powinniśmy wypoczynek dzieciom zorganizować?

Magdalena Moskal: Jeśli mówimy o dzieciach w okresie wczesnoszkolnym, uczniach szkoły podstawowej to zdecydowanie tak. Ważne jednak, by dziecko uczestniczyło w tej organizacji. By dzielić się z nim informacjami o możliwościach, razem przeglądać portal z wydarzeniami w mieście czy folder biura podróży, jeśli chcemy wysłać dziecko na obóz. Pamiętajmy też, że nuda jest punktem wyjścia do szukania na własną rękę sposobów ciekawego spędzania czasu. Pozwólmy dzieciom się ponudzić, ale pokazujemy im narzędzia wymykania się nudzie.

Ferie to dobra okazja do spędzania większej ilości czasu z naszymi dziećmi. Co zrobić, jeśli dzieci nie mają na to ochoty, a my nie do końca jesteśmy przekonani o ich samodzielności?

MM: Ferie to dobra okazja do spędzania czasu z dziećmi, ale też odpoczynku od dzieci – szczególnie tych marudzących nastolatków – dla rodziców. Nie zachęcam do wyciągania nastolatka ze sobą na siłę, co może być męczarnią dla obydwu stron. Kilka dni bez nadzoru rodziców

może być świetną okazją dla nastolatka do uczenia się samodzielności. Wbrew pozorom młodzież jest zwykle „grzeczniejsza”, niż się rodzicom wydaje. Zrobienie zakupów, zorganizowanie sobie obiadu, spędzenie nocy samemu w domu, zaproszenie znajomych i pilnowanie, żeby nie uszkodzili wyposażenia mieszkania – są to najczęstsze doświadczenia młodych ludzi, kiedy zostają bez kontroli rodziców.

Czy ferie to dobry moment do nadrobienia zaległości w szkole?

MM: Ferie to z założenia czas wolny, w którym dzieci zajmują się innymi sprawami niż szkoła: mogą spotykać się ze znajomymi, rozwijać zainteresowania czy... dłużej pospać. Czyli wszystkim tym, co dorośli lubią robić w czasie urlopu. Jeśli dziecko ma duże zaległości, same ferie zwykle nie wystarczą, potrzebna jest systematyczna praca przez kilka miesięcy nad danym przedmiotem i warto o tym pamiętać. Przy mniejszych zaległościach można wykorzystać część ferii, ale trzeba ustalić to z dzieckiem.

Jakie błędy wychowawcze najczęściej popełniają rodzice?

MM: Błędy często dotyczą braku konsekwencji działania wobec dziecka, a co za tym idzie –

dawania mu sprzecznych komunikatów, co ma robić, a czego nie. W swojej pracy coraz częściej obserwuję, że rodzice obawiają się stawiać jasne granice. Chcąc zapewnić swoim dzieciom jak najlepszy start w życie, ulegają przekazom typu: dziecku trzeba kupić dużo zabawek czy sprzętu cyfrowego, żeby nie czuło się gorsze od rówieśników. Taka postawa powoduje sporo trudności w tworzeniu pozytywnej relacji, utrudnia dzieciom uczenie się odraczania swoich potrzeb i respektowanie ustaleń narzuconych przez rodzica.

A z jakimi problemami najczęściej borykają się współczesne nastolatki? Czy podobne rozterki przeżywali ich rodzice, gdy byli w ich wieku?

MM: Generalnie są to podobne sprawy: samotność, trudność w znalezieniu sobie dziewczyny czy chłopaka, konflikty z rodzicami, problemy z nauką, brak celu i pomysłu na swoją przyszłość zawodową. Podstawową różnicę stanowi rozwój dostępnych środków komunikacji – telefonów komórkowych czy portali społecznościowych. Paradoksalnie może to zmniejszać potrzebę spotkania się „na żywo” ze znajomymi, stąd tendencja do przesiadywania nastolatków w domu, która często martwi rodziców. Jest to ryzykowne dla dzieci, które nie nauczyły się wkładać wysiłku w uzyskiwanie satysfakcji – w naszym środowisku mówimy o „zdobywaniu endorfin w zdrowy sposób”. Drugą znaczącą różnicą między pokoleniem nastolatków a ich rodziców są warunki na rynku pracy. Młodzi ludzie mają coraz więcej rozterek dotyczących przyszłego zawodu, a decyzję muszą teraz podejmować wcześniej – mam na myśli zmianę programową dotyczącą wyboru kierunku kształcenia po pierwszej klasie szkoły średniej. Obserwujemy coraz więcej młodych ludzi, którzy po skończeniu szkoły nie podejmują pracy.

Wychowywanie dzieci to trudna sztuka, której nikt nie uczy. Gdzie rodzice mogą szukać pomocy w zrozumieniu własnego dziecka?

MM: Najprostszym sposobem jest udanie się do pedagoga szkolnego posiadającego informacje o ofercie poradni psychologiczno-pedagogicznej, do której przynależy szkoła. W Krakowie funkcjonuje kilka instytucji świadczących bezpłatnie pomoc rodzicom i dzieciom. Jest Stowarzyszenie SIEMACHA, które prowadzi poradnię, Krakowski Ośrodek Terapii, gdzie pracuje się z całą rodziną i można się zgłosić też przy trudnościach związanych z wychowaniem małych dzieci. Fundacja Praesterno, w której pracuję, prowadzi działania z młodzieżą powyżej 14. roku życia oraz z rodzicami nastolatków. Nadal trwa nabór do grup wsparcia dla nastolatków oraz grupy warsztatowej dla rodziców.

Jaki budżet na 2013 rok?

Koniec 2013 r. przyniósł dwie dobre wiadomości. 19 grudnia Rada Miasta Krakowa przyjęła budżet miasta na 2013 r. Wcześniej międzynarodowa agencja ratingowa Standard&Poor's oceniła wiarygodność kredytową Krakowa na najwyższym z możliwych poziomie „A–”.

Jan Machowski

Zgodnie z przyjętym budżetem wydatki miasta w 2013 r. wyniosą ogółem 3 574 899 428 zł, z czego wydatki bieżące – 3 037 222 059 zł, a wydatki majątkowe – 537 677 369 zł. Dochody budżetu w 2013 r. zaplanowano w kwocie 3 611 102 666 zł. Bieżący rok ma się zamknąć nadwyżką w wysokości 36 203 238 zł.

Zgodnie z prognozą skumulowane zadłużenie Krakowa na koniec 2013 r. zamknie się kwotą nieco ponad 2 mld zł, a więc 55,39 proc. planowanych dochodów.

Blisko 1/3 wszystkich dochodów budżetu stanowią subwencje i dotacje. Najwyższym transferem jest subwencja oświatowa: 723 814 449 zł. Kwota ta jest wyższa od planu na rok 2012 o 1,02 proc. Natomiast największa dotacja celowa na zadania zlecone przez administrację rządową przeznaczona jest na wypłatę świadczeń rodzinnych oraz z funduszu alimentacyjnego (93 427 200 zł).

Na ten rok zaplanowano kwotę 473 877 369 zł na inwestycje, z czego 317 106 901 zł na zadania strategiczne, a 141 165 168 zł na zadania programowe. Największe przedsięwzięcia, które będą realizowane w tym roku, to te współfinansowane ze środków unijnych. Wśród nich warto wymienić rozwój systemu zarządzania transportem publicznym, przebudowę linii tramwajowej z ronda Mogińskiego do pl. Centralnego i dokończenie ul. Lema oraz budowę Centrum Kongresowego. O kwotę 63,8 mln zł powiększono udział miasta w spółkach komunalnych, realizujących ważne dla Krakowa inwestycje.

W budżecie znalazły się też pieniądze na mniejsze zadania. Planuje się m.in. remonty ulic, budowę przysiedlowych miejsc postojowych, budowę lub modernizację obiektów sportowo-rekreacyjnych oraz edukacyjnych. – To budżet realny, zakładający dużą dyscyplinę, jeśli chodzi o wydatki – mówił prezydent Krakowa Jacek Majchrowski podczas debaty budżetowej. Odniósł się też do krytyków polity-

ki finansowej miasta, stawiających zarzuty, że Kraków jest na granicy krachu. – Gdyby było tak fatalnie, jak mawiają niektórzy, nie przyjeżdżałoby do nas tylu turystów, a tak wiele osób spoza Krakowa, także z zagranicy, nie decydowałoby się na osiedlenie w naszym mieście. Wystarczy wyjść na ulice i zobaczyć, jak bardzo na plus zmienia się Kraków – wskazywał Jacek Majchrowski.

Prezydent nawiązał też do niedawnej oceny międzynarodowej agencji Standard&Poor's dotyczącej wiarygodności kredytowej Krakowa. – Utrzymaliśmy wysoką notę „A–” z poprzednich lat, notę najwyższą z możliwych do uzyskania w naszym kraju, równą ocenie Polski. Stanowisko zewnętrznych ekspertów potwierdza, że

polityka finansowa miasta idzie w dobrym kierunku – mówił prezydent Krakowa.

Przypomnijmy, że w listopadzie 2012 r. agencja ratingowa Standard&Poor's potwierdziła ocenę wiarygodności kredytowej Krakowa na poziomie „A–” z perspektywą stabilną. Stanowisko agencji odzwierciedla opinię, że dążenia Krakowa do zwiększenia dochodów, ograniczenia wydatków, a także zwiększania udziału średnio- i długoterminowych kredytów w latach 2012–2015 pomoże miastu utrzymać wysoki poziom wykonania budżetu oraz zwiększyć płynność finansową. Analitycy podkreślili, że podniesienie ratingu Polski w połączeniu z kilkoma innymi czynnikami ratingowymi mogłoby w przyszłości skutkować podniesieniem oceny ratingowej Krakowa.

W 2012 r. – poza Krakowem – agencje ratingowe oceniły Łódź, Wrocław, Gdańsk i Katowice. Jedynie Kraków i Katowice utrzymały oceny z ubiegłego roku na najwyższym możliwym poziomie („A–”). Również Gdańsk utrzymał notę z ubiegłego roku na tym samym poziomie, jest ona jednak niższa od oceny wymienionych wcześniej miast i wynosi BBB+. Natomiast w wypadku Wrocławia i Łodzi mamy do czynienia z obniżeniem wiarygodności kredytowej.

Warto wiedzieć, że ta sama agencja obniżyła też ratingi takim miastom, jak Mediolan czy Turyn, które teraz – zdaniem ekspertów – mają mniejszą wiarygodność niż Kraków.

Rok 2013 ma się zamknąć nadwyżką w wysokości 36 203 238 zł

Nowy rok, nowe ceny

Od nowego roku zmieniła się taryfa biletowa komunikacji miejskiej w Krakowie. Wyższe ceny za przejazd dotyczą jedynie biletów jednorazowych i czasowych. Nie zmieniły się ceny najpopularniejszych wśród pasażerów biletów okresowych.

Jan Machowski

Od 1 stycznia 2013 r. za bilet jednorazowy płacimy 3,80 zł (w przypadku przesiadki można na nim przejechać 40 minut, a nie 30 jak wcześniej). Bilet 15-minutowy został zastąpiony 20-minutowym z ceną 2,80 zł. Bilet godzinny kosztuje 5 zł, a 90-minutowy – 6 zł. Zmieniły się także ceny biletów na 24 h (15 zł), 48 h (24 zł), 72 h (36 zł), 7 dni (48 zł).

Podobnie jak w przypadku poprzednich podwyżek także i tym razem nie wzrosły ceny biletów okresowych. To forma promowania stałego użytkownika komunikacji miejskiej i zachęty do regularnego korzystania z transportu zbiorowego.

Pasażerowie, którzy mają zapas biletów do kasowania z ubiegłego roku, mogą zakupić dopłaty (0,10 zł; 0,30 zł; 0,50 zł). Są one dostępne

we wszystkich automatach biletowych mobilnych w pojazdach, automatach stacjonarnych KKM, Punktach Sprzedaży Biletów oraz w innych punktach dystrybucji np. w kioskach. Jest też możliwość wymiany starych biletów na nowe bilety do kasowania, z możliwością dopłaty. Można tego dokonać we wszystkich Punktach Sprzedaży Biletów. Pamiętajmy jednak, że po sześciu miesiącach od dnia wejścia w życie uchwały wszystkie nieaktualne bilety stracą ważność i zostaną wycofane z obiegu.

Elektroniczne i spersonalizowane

W ofercie biletowej, która weszła w życie od 1 stycznia, pojawiło się kilka nowości. Jedną z nich jest Krakowska Karta Miejska Spersonalizowana. Każdy nowy klient, którzy dotychczas nie korzystał z oferty biletów okresowych i nie posiada karty KKM, przy pierwszym zakupie bi-

letu otrzymuje spersonalizowaną kartę elektroniczną KKM ze zdjęciem. Legitymacje do biletu okresowego nie są już wydawane.

Ponadto każdy pasażer, który będzie chciał zrezygnować z obowiązku posiadania i okazywania kontrolerom „legitymacji do biletu okresowego”, będzie mógł w Punkcie Sprzedaży Biletów Okresowych zwrócić wcześniej używaną KKM bez zdjęcia i otrzyma nową spersonalizowaną kartę elektroniczną ze zdjęciem. Stara „legitymacja do biletu okresowego” nie będzie wtedy potrzebna.

Socjalne, semestralne, rodzinne

W miejsce biletu seniora pojawił się miesięczny bilet socjalny. Jest on dostępny niezależnie od wieku nabywcy (zlikwidowano ograniczenie wiekowe od 60 lat). Bilet socjalny uprawnia do wielokrotnych przejazdów w strefie biletowej I wszystkimi liniami dziennymi. Do nabycia tego biletu uprawnione są osoby, których dochód jest niższy od kryterium dochodowego obowiązującego przy udzielaniu świadczeń z pomocy społecznej. Bilet kosztuje 29 zł miesięcznie. Podstawą uzyskania biletu socjalnego jest pisemna informacja wydana przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej potwierdzająca, że zainteresowana osoba osiąga dochód w wysokości równej lub niższej od kryterium dochodowego obowiązującego przy udzielaniu świadczeń z pomocy społecznej. Wnioskodawca musi wylegitymować się dokumentem tożsamości.

Bez zmian pozostała cena biletu semestralnego, natomiast rozszerzona została grupa uprawnionych do jego nabycia – oprócz studentów i uczniów obecnie z biletu mogą korzystać także dzieci po ukończeniu 4 lat do czasu rozpoczęcia obowiązku szkolnego. Okres obowiązywania tego biletu wydłużono ze 140 do 150 dni. Bilet semestralny uprawnia do wielokrotnych przejazdów wszystkimi liniami dziennymi i nocnymi w strefach biletowych I lub I i II.

Bilety dla rodzin

W myśl nowych zasad z biletu weekendowego rodzinnego mogą korzystać również opiekunowie podróżujący z dziećmi do 16. roku życia. W przypadku bezpłatnych przejazdów dzieci i młodzieży z rodzin wielodzietnych rozszerzono grupę uprawnionych i zmieniono sposób poświadczania uprawnienia. Bezpłatne przejazdy przysługują dodatkowo dzieciom i młodzieży z rodzin wielodzietnych odprowadzających podatek dochodowy do urzędu skarbowego na terenie Miasta Krakowa, niezależnie od miejsca zamieszkania, uczniowie i studenci w wieku od 20. do ukończenia 24. roku życia.

Więcej informacji na ten temat można znaleźć na stronie internetowej Zarządu Infrastruktury Komunalnej i Transportu.

foto: Władysław Majka / UMK

Wyższe ceny za przejazd komunikacją miejską dotyczą jedynie biletów jednorazowych i czasowych

Od reformy nie ma odwrotu

O zmianach w krakowskiej oświacie, konieczności restrukturyzacji szkół oraz ważnych wydarzeniach ubiegłego roku z Anną Okońską-Walkowicz, zastępcą prezydenta Krakowa ds. oświaty i spraw społecznych rozmawia Filip Szatanik.

Mija rok Pani pracy na stanowisku zastępcy prezydenta. Czy uważa Pani ten rok za udany?

Anna Okońska-Walkowicz: To był niewątpliwie czas wyjątkowej pracy, tak dla mnie, jak i moich współpracowników. Przede wszystkim był to rok dialogu. Reprezentując prezydenta, uczestniczyłam w trzech debatach społecznych dotyczących najbardziej drażliwych problemów. Okrągły Stół Mieszkańców, Okrągły Stół Edukacyjny oraz Krakowska Rada Działalności Pożytku Publicznego to fora pozwalające na wyrażenie stanowisk, formułowanie oczekiwań, prowadzenie dyskusji. W wielu sprawach debaty pozwoliły na osiągnięcie konsensusu w trudnych kwestiach czy też uwzględnienie newralgicznych przedsięwzięć w budżecie na rok 2013 oraz w Wieloletnim Planie Finansowym. W warunkach trudnej sytuacji ekonomicznej szczególną wagę przywiązuję do wspierania działań na rzecz najbardziej potrzebujących mieszkańców Krakowa.

Wyzwaniem tego roku było dla mnie podejmowanie niepopularnych decyzji, racjonalnych i koniecznych w warunkach malejących dochodów miasta, z jednoczesną troską o zachowanie zasad etycznych, jak i wywiązanie się z podstawowych powinności wobec jego mieszkańców. To się udało.

O Pani działaniach słyszy się głównie w związku z przekształceniami w krakowskiej oświacie. Niestety są to najczęściej głosy krytyczne. Warto było się tak „wystawiać”?

AO-W: To rozumiałe, że zmiany budzą niepokój. Niestety, reforma edukacji to bolesny proces, tak dla nauczycieli, jak i dla uczniów oraz ich rodziców. Od tej reformy jednak nie ma odwrotu. Mniej uczniów, mniej pieniędzy, mniej szkół. Taka jest rzeczywistość – prognozy demograficzne nie kłamią. Słucham krytycznych głosów i ocen, zdarza się, że przesadnych i nieuzasadnionych. Biorą się często ze strachu, niezrozumienia, obawy przed przyszłością. W takiej sytuacji jest ważne, by ludzie mieli możliwość wyrażenia swoich obaw, a także uzyskania

foto: Paweł Hanczyk / UMK

wsparcia. Nie zmienia to faktu, że restrukturyzacja sieci szkół jest konieczna. Utrzymywanie obecnego stanu rzeczy byłoby oszukiwaniem krakowian, a także marnowaniem publicznych środków – ze szkodą dla dzieci. Te środki powinny być przeznaczane na rozwój edukacji przedszkolnej, na wspieranie rozwoju uzdolnień i zainteresowań, a także lepsze niż do tej pory przygotowanie do uczestniczenia w rynku pracy. Jestem zdeterminowana, aby do końca przeprowadzić proces restrukturyzacji krakowskiej oświaty, zgodnie z oczekiwaniem Rady Miasta Krakowa, która, jak przypominę, zobowiązała prezydenta do przygotowania takich zmian. Nie boję się wyzwań i liczę, że konieczne reformy znajdą zrozumienie i poparcie.

Pojawiają się głosy, że ta cała restrukturyzacja to tak naprawdę oszczędzanie na najmłodszych. Co by Pani odpowiedziała na takie zarzuty?

AO-W: Nic bardziej błędnego. Stanowczo protestuję przeciwko tezie, że restrukturyzacja oświaty zasadza się wyłącznie na potrzebie oszczędzania. Zgodzi się Pan chyba z tym, że fatalnie się dzieje, kiedy obok świetnie rozwijających się, pełnych uczniów szkół funkcjonują szkoły opustoszałe, wykorzystywane w niewielkim stopniu, albo szkoły regularnie notujące bardzo kiepskie wyniki nauczania. Coś jest wtedy nie tak. Takie placówki nie najlepiej służą uczniom, prawda?

Jak miasto wybrało szkoły do restrukturyzacji? Niektórzy mówią, że układaniem listy rządził przypadek.

AO-W: Kryteria wyboru placówek do likwidacji bądź połączenia były znane i czytelne. Ich opracowaniem zajmowała się grupa ekspertów wyłoniona spośród uczestników Okrągłego Stołu Edukacyjnego. Kryteria te to: popularność szkoły, wyniki nauczania, koszt utrzymania jednego ucznia w szkole oraz baza lokalowa. W ten sposób już w lipcu ubiegłego roku powstała diagnoza szkół, która każdą z nich sytuowała w miejscu zależnym od stopnia spełniania kryteriów. Diagnoza została zaprezentowana uczestnikom OSE, nikt nie protestował. We wrześniu, w czasie spotkań z dyrektorami szkół przedstawiono ją i starannie omówiono, a uczestnicy spotkań przyjęli ją ze zrozumieniem. Wedle precyzyjnych kryteriów zaproponowaliśmy do likwidacji lub połączenia szkoły, które są niewykorzystywane, świecą pustkami bądź takie, które mają od wielu lat bardzo słabe wyniki nauczania. O wynikach diagnozy szkół regularnie rozmawiałam z dyrektorami szkół, nauczycielami, związkowcami i przedstawicielami rodziców. Byliśmy zgodni co do tego, że zmiany są konieczne. Subwencja oświatowa nie wystarcza na utrzymanie szkół wszystkich placówek. Braki w rządowych dotacjach musimy zatem uzupełniać własnymi środkami.

Czy miasto ma jakiś pomysł dla nauczycieli, którzy w wyniku reformy mogą stracić pracę?

AO-W: Oczywiście, podobnie jak w roku ubiegłym, będziemy proponować pomoc w zatrudnieniu w miejskich szkołach, udział w nabywaniu nowych kwalifikacji nauczycielskich, takich jak socjoterapeuta czy doradca zawodowy. Pojedziemy współpracę z Wojewódzkim i Grodzkim Urzędem Pracy w sprawie przygotowania programu, który umożliwiłby nauczycielom zmianę zawodu.

Zamiast nieużytków – piękne ogrody

Zanosi się na to, że Nowa Huta rzeczywiście stanie się „miastem ogrodem”, jak zakładali twórcy tej krakowskiej dzielnicy. Pod koniec grudnia zakończyła się druga edycja projektu „Ogrody Nowej Huty”. Honorowy patronat nad przedsięwzięciem sprawuje Prezydent Miasta Krakowa Jacek Majchrowski, a partnerem projektu jest Arce-
lorMittal SA.

Jan Gdowski

Przypomnijmy, że głównymi celami projektu „Ogrody Nowej Huty” jest rewitalizacja zieleni i tworzenie na terenie najmłodszej dzielnicy Krakowa nowych, ogólnodostępnych i bezpiecznych obszarów zielonych. – W przypadku tej akcji bardzo istotna jest rola mieszkańców: to oni proponują miejsca, współtworzą projekt i aktywnie uczestniczą w jego realizacji – mówi jedna z organizatorek projektu Elżbieta Urbańska-Kłapa z Pracowni Animacji Ekologicznej Ośrodka Kultury im. C. K. Norwida.

Pierwsza edycja akcji odbyła się w 2011 r. Dzięki niej powstały dwa ogrody – przy blokach na os. Piastów oraz w rejonie budynków komunalnych na os. Ruszczka. W drugiej edycji wybrano również dwie propozycje aranżacji ogrodów sąsiedzkich.

Pierwszy z wybranych terenów znajduje się na os. Dywizjonu 303, w rejonie dawnego pasa startowego lotniska w Czyżynach. Głównym założeniem projektu jest utrzymanie otwar-

tego, łąkowego charakteru tego miejsca, przy jednoczesnym stworzeniu przyjaznej przestrze-

Dzięki projektowi powstaje przyjazna przestrzeń dla mieszkańców

foto: archiwum OKK

ni publicznej dla mieszkańców. Roślinność została tak dobrana, by nawiązywała do otoczenia – zarówno sąsiedniej łąki, jak i stojących nieopodal bloków. Dominują więc żółć, brąz, czerwień i róż. Nowa przestrzeń ma zachęcać do wypoczynku i rekreacji. W ogrodzie postawiono elementy małej architektury i zamontowano oświetlenie.

Drugi z terenów znajduje się na obrzeżach Nowej Huty, przy ul. Truskawkowej. Projekt został zgłoszony przez 12-osobową grupę „Klub Aktywnych Kobiet przy Klubie Karino”. Centralnym punktem nowego ogrodu jest istniejąca tam kapliczka. Układ alejek nawiązuje do wstążek widocznych na kapliczce i kojarzących się z różnymi świętami ludowymi.

Więcej informacji na temat przedsięwzięcia można znaleźć na stronie www.ogrodyh.pl.

Kalendarium Prezydenta Miasta Krakowa

23 grudnia

- XVI Wigilia dla Osób Bezdomnych i Potrzebujących, Rynek Główny
- Spotkanie oplatkowe z mieszkańcami, Rynek Główny

31 grudnia

- Życzenia noworoczne dla mieszkańców, Rynek Główny

1 stycznia

- Trening noworoczny na stadionie Cracovii
- Koncert noworoczny, Teatr im. Juliusza Słowackiego

2 stycznia

- Otwarcie wystawy „Park Kulturowy. Stare Miasto wczoraj i dziś...”, Pałac Wielopolskich

4 stycznia

- Ceremonia przekazania obowiązków komen-

danta Straży Miejskiej Miasta Krakowa Adamowi Młotowi, pl. Wszystkich Świętych

6 stycznia

- Prapremiera „Epifanias messe” Krzysztofa Pendereckiego w związku z obchodami 40-lecia współpracy Krakowa i Lipska

7 stycznia

- Pierwsze posiedzenie zespołu ds. igrzysk olimpijskich w 2022 r.

10 stycznia

- Spotkanie z ministrem kultury Nowej Zelandii Christopherem Finlaysonem

foto: Wiesław Migaj / UMJK

Krakowski świat dyplomacji

Każdego roku w styczniu Prezydent Miasta Krakowa spotyka się z korpusem konsularnym akredytowanym w Krakowie. Przez wiele lat spotkania te organizowano w murach krakowskiego magistratu, w Pałacu Wielopolskich.

Beata Sabatowicz

Zmiana nastąpiła w minionym, 2012 roku. Prezydent Jacek Majchrowski zdecydował wówczas, że miejscem tych spotkań będą krakowskie muzea miejskie. Zmiana lokalizacji nie tylko dodaje atrakcyjności, ale jest również promocją miejskich placówek kulturalnych wśród przedstawicieli krakowskiego świata dyplomacji. W ubiegłym roku spotkanie odbyło się w Podziemiach Rynku – oddziale Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, zaś w tym roku prezydent Jacek Majchrowski podjął zagranicznych dyplomatów w bardziej nowoczesnym entourage'u – w Muzeum Sztuki Współczesnej MOCAK.

Spotkanie noworoczne jest znakomitą okazją do podsumowania współpracy, przedstawienia planów na nadchodzący rok, ale także do powitania nowych konsulów w Krakowie. A grono dyplomatyczne z roku na rok staje się coraz szersze. Krakowski korpus konsularny to obecnie 28 konsulatów, z czego 7 to konsulaty generalne.

Dyplomatyczny czy konsularny?

Korpus konsularny (w skrócie CC – od francuskich słów corps consulaire) jest pojęciem analogicznym do pojęcia korpusu dyplomatycznego. Jednak w przeciwieństwie do korpusu dyplomatycznego (w skrócie CD od corps diplomatique), który może być tylko jeden w określonym państwie, korpusów konsularnych może być kilka. Podobnie jak w dyplomacji, tak i w korpusie konsularnym istnieje funkcja dziekana sprawowana przez najwyższego rangą i najstarszego stażem kierownika urzędu konsularnego (czyli konsula generalnego) według tzw. precedencji, licząc od daty otrzymania zgody państwa przyjmującego na objęcie funkcji konsula przez osobę zaproponowaną przez państwo wysyłające. W Krakowie dziekanem korpusu konsularnego jest aktualnie konsul generalny Republiki Austrii Christophe Ceska. Warto dodać, że pod pojęciem pre-

cedencji kryje się po prostu proces ustalania pierwszeństwa pomiędzy szefami misji dyplomatycznych, ustalony zasadami protokołu dyplomatycznego.

Konsul: zawodowy lub honorowy

Konsul to urzędnik reprezentujący swoje państwo poza jego granicami. Zadaniem konsula jest dbanie o interesy własnego państwa oraz opieka nad jego obywatelami przebywającymi na terytorium kraju, w którym pełni on swoją funkcję. W naszym mieście działają konsulaty generalne: Austrii, Francji, Niemiec, Federacji Rosyjskiej, Słowacji, Ukrainy i USA.

Obok konsulów zawodowych (inaczej – generalnych), będących urzędnikami państwa wysyłającego, w praktyce międzynarodowej występuje także instytucja konsula honorowego. Jest on powoływany na podstawie umowy przez państwo wysyłające spośród mieszkańców – najczęściej obywateli – państwa przyjmującego. Między obu kategoriami konsulów występują znaczące różnice. Oprócz obywa-

telstwa dotyczą one także działalności zarobkowej, wynagrodzenia oraz zakresu przywilejów i immunitetów. Konsul zawodowy pobiera stałe wynagrodzenie i nie może podejmować innej pracy zarobkowej. Z kolei konsul honorowy, choć pełni funkcje z upoważnienia państwa wysyłającego, nie otrzymuje stałego uposażenia. W Krakowie konsulowie honorowi reprezentują 21 krajów: Belgię, Brazylię, Chile, Chorwację, Danię, Estonię, Finlandię, Islandię, Japonię, Kazachstan, Luksemburg, Litwę, Łotwę, Maltę, Meksyk, Norwegię, Pakistan, Peru, Szwecję, Wielką Brytanię i Włochy.

Współpraca na szóstkę

Współpraca między Urzędem Miasta Krakowa a krakowskim korpusem konsularnym jest niezwykle udana. Dzięki zaangażowaniu konsulów zrealizowano wiele interesujących projektów. Obiecująco zapowiada się także „łączenie sił konsularnych”, czego przykładem jest niedawna wystawa prac Andy'ego Warhola „Konteksty” zorganizowana wspólnie przez konsulaty generalne Republiki Słowacji oraz USA. Warto przy okazji wspomnieć o ciekawym przypadku (występującym tylko w Krakowie), jakim jest reprezentowanie kilku państw przez jednego konsula. Janusz Kahl to bowiem konsul honorowy Danii, Finlandii i Szwecji, a od grudnia 2012 r. także Islandii.

Stale poszerzające się grono krakowskich dyplomatów to kolejny dowód na otwartość naszego miasta na świat. Ich obecność sprzyja budowaniu pozycji naszego miasta na arenie międzynarodowej, ale również pozytywnie wpływa na komfort pobytu zagranicznych turystów w Krakowie, którzy mając swoich reprezentantów, czują się tutaj swobodniej i bezpieczniej.

Ubiegłoroczne spotkanie z konsulami odbyło się w Podziemiach Rynku

Rozbiegany Kraków

Choć zima trwa w najlepsze, warto już pomyśleć o przygotowaniach do wiosennych imprez biegowych. Przed nami powitanie wiosny na Półmaratonie Marzanny, a 27 i 28 kwietnia – dwunasta edycja Cracovia Maraton.

foto: Marcin Chwaję / UMJK

Imprezy biegowe w Krakowie z roku na rok cieszą się coraz większą popularnością

Jerzy Sasorski*

Kraków polubił biegi, biegacze pokochali Kraków. Już nie setki, ale tysiące amatorów aktywnej rekreacji wypełniają alejki wokół Błoi, na bulwarach wiślanych i w Parku Lotników Polskich, nad Zalewem Nowohuckim czy w Lesie Wolskim. Zarówno miejsc, jak i chętnych do uprawiania joggingu ciągle przybywa. Dla tych, którzy chcą się sprawdzić w sportowej rywalizacji i bić życiowe rekordy, miasto organizuje coraz więcej imprez. Tą najważniejszą od 2002 r. jest Cracovia Maraton, ale pojawiło się także wiele nowych, równie atrakcyjnych propozycji.

W kalendarzu na 2013 r. znalazły się m.in. X Krakowski Półmaraton Marzanny (24 marca), II Krakow Business Run (15 września), VII Bieg Trzech Kopców – Międzynarodowe Otwarte Mistrzostwa Krakowa w Biegu Górskim (6 października) i X Krakowski Bieg Sylwestrowy (31 grudnia), którego ostatnia edycja odbyła się zaledwie kilkanaście dni temu i cieszyła się ogromnym powodzeniem, wzbudzając duże zainteresowanie turystów i mediów.

Liczba zapisów do 12. Cracovia Maraton potwierdza stale rosnącą rangę tego wydarzenia.

Na cztery miesiące przed startem zgłosiło się ponad 4000 biegaczy, którzy chcą przebiec dystans 42 km i 195 m, co wymaga na pewno solidnego przygotowania.

Dziennikarze na start

Znany krakowski dziennikarz sportowy Michał Białoński ma za sobą aż 16 maratonów. – Zraził mnie biegiem kolega redakcyjny Roman Graczyk, który wystartował w pierwszym Cracovia Maraton. Bardzo mi tym zaimponował. Zaczęliśmy razem biegać wokół Błoi i w 2003 r. zadebiutowałem w krakowskim maratonie. W sumie wystartowałem aż w dziewięciu z jedenastu edycji, a w 2011 r. ustanowiłem rekord życiowy – 3 godziny i 3 minuty, znalazłem się w pierwszej setce klasyfikacji generalnej – opowiada Białoński. – Uczestniczyłem też w maratonach w Warszawie, Łodzi i Poznaniu, w Zgorzelcu i we Frankfurcie nad Menem. W ubiegłym roku duże postępy zrobiłem dzięki współpracy z Waławem Mirkiem, prowadzącym obecnie Agnieszkę Radwańską, i z Darkiem Kaczmarzem. Bardzo cenne były również treningi z olimpijczykiem w maratonie Zbigniewem Pierzynką. Do dziś świetnie biega, jego rekord z 1986 r. – 2:12:21 robi duże wrażenie. –

A przecież wtedy nie było odpowiedniego sprzętu i odżywek – dodaje maratończyk.

W portalu Interia.pl, gdzie obecnie Michał Białoński pracuje, maratony biega jeszcze kilka osób z prezesem Arturem Potockim na czele. Znalazł też kolejnych naśladowców w „Gazecie Wyborczej” – Dawida Hajoka i Piotra Krukowskiego. Coraz dłuższe dystanse pokonuje Grzegorz Bernasik z Radia Kraków, który przymierza się już do maratonu, pasja biegania ogarnęła też Renatę Kijowską z TVN.

Maraton równych szans

Biegają dziennikarze, politycy, biznesmeni, naukowcy. Wiek nie stanowi żadnej bariery. Na trasach pojawia się też coraz więcej kobiet. Przed dwoma laty Ukrainka Tatiana Gamera-Szymko, która triumfowała w Cracovia Maraton w klasyfikacji pań, uzyskała świetny wynik – 2:28:14. Podczas Igrzysk Olimpijskich w Londynie była piąta z nowym rekordem kraju (2:24:32). Ze stolicy Wielkiej Brytanii dwa złote medale paralimpiady przywiózł Rafał Wilk – triumfator XI Cracovia Maraton dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach.

Nieprzypadkowo więc tegoroczny maraton w Krakowie – 27 i 28 kwietnia – będzie się odbywał pod hasłem „Maraton Równych Szans”. – Zależy nam na tym, aby w Krakowie startowali przede wszystkim amatorzy biegania, dla których jest to wielka pasja, sposób aktywnego spędzania wolnego czasu, realizowania się w sportowych wyzwaniach – mówi Krzysztof Kowal, dyrektor Zarządu Infrastruktury Sportowej w Krakowie i zarazem dyrektor 12. Cracovia Maraton. – Bardzo dobrze zostały przyjęte przez biegaczy nasze akcje promocyjnych zapisów, prowadzonych przy okazji wydarzeń sportowych tego typu w całej Polsce. Rozszerzamy program imprez towarzyszących biegowi głównemu – zapowiada dyrektor ZIS-u. – 27 kwietnia planujemy rywalizację na różnych dystansach, dostosowaną do możliwości każdego, kto zdecyduje się spróbować swoich sił. Atrakcją stanie się zapewne bieg-spacer z psami. Będzie też kilka propozycji dla rodzin z dziećmi, planujemy również konferencję współorganizowaną przez AWF w Krakowie. Chcemy pokazać korzyści, jakie dla rozwoju miasta niesie organizacja dużych wydarzeń sportowo-rozrywkowych, oraz podkreślić rolę regularnego uprawiania sportu w kształtowaniu charakteru, organizacji czasu i profilaktyce zdrowia. Podczas weekendu czynne będą także targi EXPO, gdzie zainteresowani będą mogli m.in. zapoznać się z najnowszymi trendami w produkcji odzieży i obuwia do biegania oraz skorzystać z porad fachowców – dodaje.

*rzecznik prasowy Zarządu Infrastruktury Sportowej w Krakowie

„Nieulotne” na Sundance Film Festival

Podczas Sundance Film Festival (17–27 stycznia 2013 City Park, Utah), największego festiwalu filmów niezależnych w USA, odbędzie się światowa premiera filmu „Nieulotne” w reżyserii Jacka Borcucha. Na ekrany polskich kin film trafi 8 lutego.

Karolina Grysiak

Obraz zostanie zaprezentowany w elitarnym Konkursie Międzynarodowym. „Nieulotne” to drugi z rzędu film Borcucha wybrany w czasie selekcji festiwalu Sundance, co jest wielkim sukcesem reżysera, a także znaczącym osiągnięciem polskiego kina na arenie międzynarodowej. Część zdjęć do filmu powstawała w Krakowie przy wsparciu Krakow Film Commission, koproducentem obrazu jest Krakowskie Biuro Festiwalowe, a film jest współfinansowany przez Regionalny Fundusz Filmowy w Krakowie ze środków Gminy Miejskiej Kraków i Województwa Małopolskiego oraz przy wsparciu Miasta Kwidzyna.

Film Jacka Borcucha – jednego z najbardziej cenionych i rozpoznawalnych za granicą polskich reżyserów młodego pokolenia – to historia miłości Michała i Kariny, pary polskich studentów, którzy poznają się i zakochują, pracując razem w słonecznej Hiszpanii. Bez troski wakacyjny romans zostaje przerwany przez dramatyczne wydarzenie, które na zawsze odmieni życie bohaterów. Główne role w filmie zagrali utalentowani aktorzy młodego pokolenia: Jakub Gierszał – gwiazda głośnej „Sali samobójców”, laureat prestiżowego wyróżnienia Shooting Star 2012 oraz Magdale-

na Berus, która do obsady filmu „Nieulotne” trafiła po zagranicę pierwszoplanowej roli w „Bejbi blues” – nowym obrazie Kasi Rosłaniec, autorki przeboju „Galerianki”. Młodych aktorów wspierają m.in. Andrzej Chyra oraz gwiazdy hiszpańskiego kina: Ángela Molina, laureatka festiwalu w San Sebastian, znana z występów w dziełach Luisa Buñuela i Pedra Almodovara, oraz Juan José Ballesta – ulubieniec Hiszpanek, zdobywca aktorskich laurów w San Sebastian za kreację w głośnych „7 dziewczynach” oraz Goi (nagrody przyznawanej przez Hiszpańską Akademię Sztuki Filmowej) za ekranowy debiut w „Kulce”. Autorem zdjęć do filmu jest Michał Englert, a muzykę skomponował Daniel Bloom. – Moment, w którym zaczynamy zastanawiać się nad odpowiedzią, to moment, w którym zaczyna się pasjonująca podróż – mówi Jacek Borcuch. – Podróż w nieznaną, podróż w odległe regiony wyobraźni, gdzie przewodnikiem jest intuicja i instynkt. „Nieulotne” to współczesna próba przyjrzenia się kondycji ludzkiej w skali mikro. Oczami młodych ludzi obserwujemy powolny rozkład ich pozornie uporządkowanego świata. Razem z nimi, a właściwie dzięki nim, mamy okazję sami stanąć naprzeciw własnej natury i zadać kolejne pytanie bez odpowiedzi – dodaje reżyser.

for. Michał Englert

Jedną z głównych ról w filmie zagrał Jakub Gierszał – gwiazda głośnej „Sali samobójców”

„Motezuma” Vivaldiego

W nowym roku powraca uwielbiany przez melomanów cykl Opera Rara. 17 stycznia w Teatrze im. Juliusza Słowackiego w Krakowie usłyszymy „Motezumę” Antonia Vivaldiego w interpretacji zespołu Modo Antiquo prowadzonego przez Federica Marię Sardellego. Na scenie pojawią się m.in.: Ugo Guagliardo (Motezuma), Delphine Galou (Mitrena), Roberta Invernizzi (Asprano), David Hansen (Fernando), Eugenia Burgoyne (Ramiro) oraz Silvia Vajente (Teutile). „Motezuma” Antonia Vivaldiego to opera w trzech aktach. Utwór został oparty na librecie Girolama Giustiego, a prapremiera miała miejsce w weneckim Teatro Sant’Angelo w 1733 r. Do 2002 r. partytura uważana była za zaginioną, a odnalazła się w archiwum Sing-Akademie zu Berlin. Modo Antiquo wraz z Federico Marią Sardellego przywiezła do Krakowa oryginalnie zachowaną wersję utworu. Koncert będzie polską premierą dzieła.

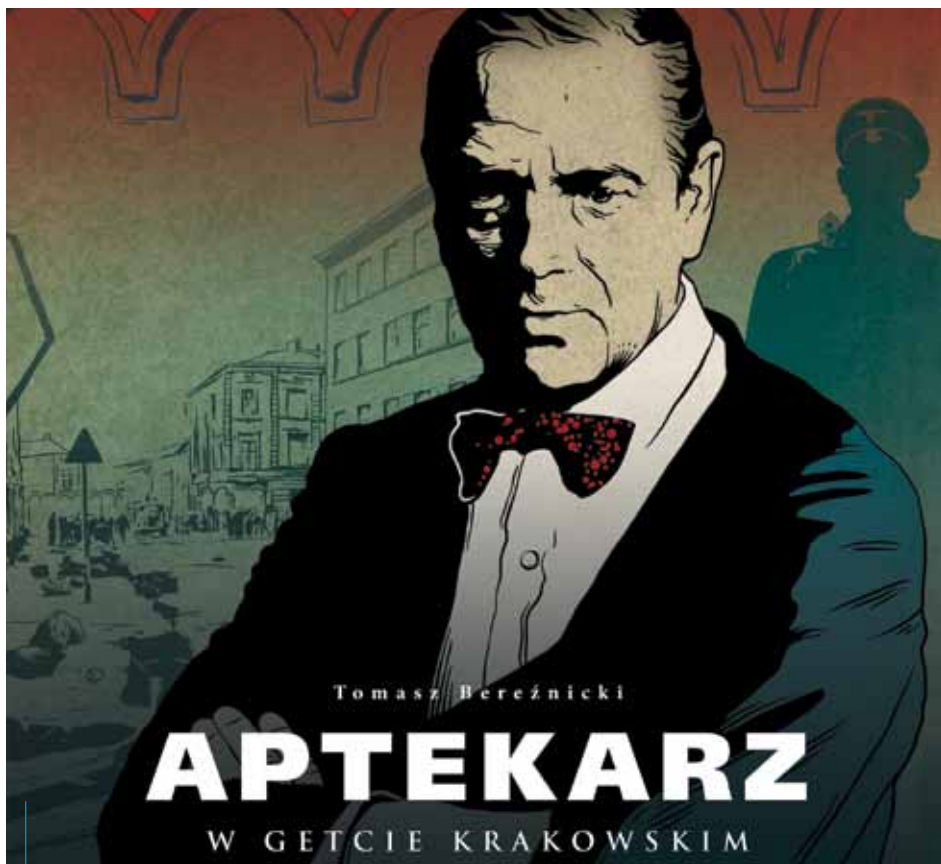
Modo Antiquo to jeden z najsłynniejszych włoskich zespołów specjalizujących się w wykonawstwie muzyki barokowej na historycznych instrumentach. Założona przez Federica Marię Sardellego grupa za główną dziedzinę działalności uznaje instrumentalną i wokalnoinstrumentalną muzykę włoską (szczególnie Antonia Vivaldiego). Wirtuozowskie zacięcie muzyków umiejętnie łączy się ze studiami nad historycznym wykonawstwem i badaniami lingwistycznymi. Formacja regularnie koncertuje w najważniejszych salach koncertowych i na liczących się festiwalach muzyki dawnej na całym świecie. Ich nagrania znajdują się w katalogach m.in. wytwórni Naïve, Opus 111 i Deutsche Grammophon. Modo Antiquo było dwukrotnie nominowane do nagrody Grammy.

Bilety na koncert dostępne są na portalu eventim.pl oraz w trzech punktach sieci informacji miejskiej InfoKraków: przy ul. św. Jana 2, w Pawilonie Wyspiańskiego (pl. Wszystkich Świętych 2) oraz w Centrum Obsługi Ruchu Turystycznego (ul. Powiśle 11). Kosztują 180 zł i 120 zł (strefa I) oraz 150 zł i 100 zł (strefa II). Dzieci do 10. roku życia otrzymują bilet bezpłatny – zainteresowani rodzice proszeni są o kontakt pod adresem: rezerwacje@biurofestiwalowe.pl.

(KG)

Aptekarz w getcie krakowskim

W niedzielę 27 stycznia 2013 r. o godz. 16.00 w Fabryce Emalia Oskara Schindlera, oddziale Muzeum Historycznego Miasta Krakowa odbędzie się promocja komiksu „Aptekarz w getcie krakowskim” autorstwa Tomasza Bereźnickiego.

Fragm. okładki komiksu Tomasza Bereźnickiego pt. „Aptekarz w getcie krakowskim”

Wojciech Górny*

Komiks prezentuje postać krakowskiego aptekarza Tadeusza Pankiewicza i jego losy w latach okupacji hitlerowskiej. Historia koncentruje się na przeżyciach bohatera w czasie istnienia krakowskiego getta (lata 1941–1943) i opowiada o szlachetnej postawie człowieka ratującego Żydów przed śmiercią z rąk hitlerowców. Publikacja wydana przez Muzeum Historyczne Miasta Krakowa towarzyszy nowej wystawie stałej w oddziale Apteka pod Orłem pt. „Apteka Tadeusza Pankiewicza w getcie krakowskim”, która zostanie otwarta 16 marca 2013 r. w 70. rocznicę likwidacji getta krakowskiego.

Pankiewicz – historia bohatera

Tadeusz Pankiewicz urodził się w Samborze. Po ukończeniu studiów farmaceutycznych na Uniwersytecie Jagiellońskim rozpoczął pracę w podgórskiej aptece „Pod Orłem”, należącej do jego ojca. W 1933 r. został jej kierownikiem. 3 marca 1941 r. Niemcy ogłosili powstanie krakowskiego getta pod oficjalną nazwą „żydowskiej dzielnicy mieszkaniowej”. Getto zostało wyznaczone w tej części dzielnicy Podgórze, w której znajdowała się należąca do rodziny Pankiewiczów apteka. Zgodnie z zarządzeniem okupanta wszyscy Polacy musieli opuścić ten teren. Dotyczyło to także Pankiewicza. W zamian za pozostawienie apteki urzędnicy niemieccy zaproponowali mu przejęcie apteki po-

żydowskiej w centrum Krakowa, na co jednak farmaceuta się nie zgodził. Nie chciał przejmować nie swojego majątku. Obawiał się też, że po wojnie jego lokal będzie zdemastowany.

Od momentu zamknięcia granic getta (20 marca 1941 r.) Pankiewicz był jedynym Polakiem na stałe mieszkającym w getcie. W aptece pracowały także trzy Polki: Irena Drożdżikowska, Helena Krywaniuk i Aurelia Danek, które jednak opuszczały getto codziennie po skończonej pracy.

Apteka Pankiewicza nie tylko zaopatrywała getto w lekarstwa. Od początku istnienia było to wyjątkowe miejsce. Żydzi spotykali się tam, żeby zdobyć wiadomości spoza getta i utrzymywać kontakty z ludnością z „aryjskiej” strony miasta. Personel apteki stał się łącznikiem między tymi dwoma światami. W aptece wykonywane były m.in. odczynniki potrzebne do farbowania siwych włosów i leki usypiające dla dzieci przed ucieczką z getta. Tu zostawiano listy i paczki dla osób mieszkających po stronie „aryjskiej”, jak również odbierano od nich wiadomości i przesyłki.

Historia w komiksie

Tadeusz Pankiewicz pracował i mieszkał przez dwa lata w krakowskim getcie. Był naocznym świadkiem wszystkich etapów jego istnienia, od zamknięcia bram i pierwszych szykan ludności żydowskiej, poprzez coraz okrutniej przeprowadzane wysiedlenia, aż po jego zupełną likwidację. Swoje wojenne wspomnienia opisał w książce „Apteka w getcie krakowskim”, która pierwsze wydanie miała już w 1947 r. W 2012 r. stała się ona podstawą do narysowania komiksu „Aptekarz w getcie krakowskim”. Jego autorem jest Tomasz Bereźnicki, krakowski rysownik, malarz i grafik, laureat wielu konkursów komiksowych, trzykrotnie uhonorowany za prace na temat powstania warszawskiego.

Niewątpliwą zaletą komiksu Bereźnickiego jest udane połączenie obrazu ze słowem. Idea publikacji jest popularyzacja wiedzy na temat Tadeusza Pankiewicza i jego postawy w czasach zagrożenia. Jest to wydawnictwo popularne, w pełnym kolorze, narysowane w stylu realistycznym charakterystyczną kreską. Komiks jest ciekawą formą edukacji historycznej, niestandardowym nośnikiem ważnych treści. Mamy nadzieję, że młodzi ludzie chętnie sięgną po tę publikację, w atrakcyjny sposób mówiącą o poważnych sprawach.

Spotkanie w Fabryce Emalia Oskara Schindlera zbiegnie się z VIII Międzynarodowym Dniem Pamięci o Ofiarach Holokaustu. Święto to zostało uchwalone w 2005 r. przez Zgromadzenie Ogólne ONZ. Datę obchodów wyznaczono na 27 stycznia – rocznicę wyzwolenia obozu Auschwitz-Birkenau w 1945 r.

*asystent w oddziale MHK Fabryka Emalia Oskara Schindlera

Okiem przewodniczącego: noworoczne plany i postanowienia

Nadejście Nowego Roku skłania nas do planowania, co i jak zrobimy. Spróbujmy więc zaplanować, jakimi sprawami zajmie się w 2013 r. krakowski samorząd.

◀ Bogusław Kośmider*

Naszym najważniejszym zadaniem jest uporządkowanie finansów miejskich. Dotyczy to szeregu inwestycji, spółek komunalnych, kultury, edukacji, mienia, mieszkalnictwa, spraw społecznych. Cel jest jasny – musimy w 2013 r. złapać oddech finansowy, bo nie mogą się powtórzyć ubiegłoroczne problemy z płynnością. Jeżeli uda się to osiągnąć, to z optymizmem będziemy patrzeć na nowy okres programowania środków Unii Europejskiej. Mamy szansę na naprawę duże pieniądze z UE i musimy zrobić wszystko, aby je zdobyć. Trzeba szukać nie tylko nowych dochodów, ale i oszczędności, by racjonalnie wydawać to, co mamy. Nie będzie już jednak znaczących zmian cen, choć tzw. opłatę śmieciową zobligowani jesteśmy podobnie jak i inne samorządy wprowadzić. Musimy wdrożyć nowe zasady gospodarowania odpadami i na pewno – jak to z nowościami bywa – zrobi się spore zamieszanie.

Podnieść jakość krakowskiej edukacji

Czeka nas kolejna reforma sieci szkół. Przy znaczącym spadku liczby dzieci w publicznych szkołach takie zmiany są oczywiste i konieczne. Nikt w trakcie wielostronnych dyskusji nie kwestionował konieczności reform. Jednak nie ekonomia powinna być jedynym kryterium naszych działań, a podnoszenie jakości krakowskiej edukacji, tak aby uczniowie w Krakowie byli najlepiej kształceni i wychowywani. Dlatego reforma sieci szkół powinna oprzeć się na korzyściach, jakie niesie dla dzieci i młodzieży, rodziców i nauczycieli. Chcemy taki pozytywny plan przygotować i przedstawić.

Porządki urbanistyczne

Czeka nas mroźna praca nad miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, a także uchwalenie master-planu rozwoju miasta w postaci Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Krakowa, czyli dokumentu, w którym opiszemy, jak Kraków będzie wyglądał za 20 lat.

Powietrze musi być czystsze

Pogarszająca się jakość powietrza zmusza nas do przyspieszenia działań zapobiegawczych. Czeka nas szczegółowa analiza powodów takiej sytuacji, ale przede wszystkim przyspieszenie planu naprawczego, wdrożenie na większą skalę programu likwidacji palenisk, edukacja i promocja zdrowych rozwiązań, wreszcie szerszy i bardziej restrykcyjny monitoring. Część zanieczyszczeń bierze się z ruchu samochodowego, stąd konieczne jest wdrażanie sprawdzonych sposobów ograniczania ruchu kołowego. Powietrze w Krakowie musi być czystsze i to jest wielkie zadanie samorządu.

Smart City i „Nowa Huta Przyszłości”

Przed nami kolejny etap dużych projektów innowacyjnych. Inteligentne miasto to nie jakaś fanaberia. To sposób na tańsze, sprawniejsze i nowocześniejsze obsługiwanie mieszkańców. Promocja inwestycyjna prowadzona wspólnie z Województwem Małopolskim już daje widoczne

Bogusław Kośmider

foto: Wiesław Nijjer / UMK

rezultaty, a wspieranie studiowania w Krakowie czy też krakowskich kongresów i konferencji przyniosło dobre efekty. Największy i najważniejszy projekt to „Nowa Huta Przyszłości”, mający sprowadzić do Krakowa setki nowych inwestorów, dzięki czemu powstaną tysiące nowych, nowoczesnych miejsc pracy. To wielka przyszłość Krakowa i Nowej Huty.

Lokalnie i metropolitalnie

Czeka nas wiele ważnych lokalnych spraw. Przebudowy szeregu ulic, ale i naprawy w ramach tzw. nakładek asfaltowych, modernizacje i termomodernizacje szeregu szkół, przebudowy lokalnych obiektów sportowych, rozwijanie lokalnej aktywności, nowe pomysły dzielnic, nowe małe lokalne inwestycje oraz nowe rozwiązania dla lokalnych społeczności.

Czeka nas realizacja wielu inwestycji. Budujemy Centrum Kongresowe, które przyciągnie kolejnych turystów. Budujemy Halę Widowiskowo-Sportową, w której odbywać się będą ważne i dochodowe imprezy sportowe, artystyczne i społeczne. Budujemy też ekospalarnię konieczną dla zagospodarowania krakowskich odpadów.

Zgoda buduje

To będzie bardzo trudny rok, pełen poważnych decyzji, rozwiązywania szeregu trudnych spraw i inwestowania w przyszłość.

Takie są plany krakowskiego samorządu na 2013 r. Czy uda się je zrealizować, czy za dwanaście miesięcy powiemy, że to był dobry rok dla Krakowa? Czas pokaże! Ważne, aby wszystko odbywało się w pokoju i spokoju, w zgodzie i w przyjaznej atmosferze. Możemy się bowiem mocno różnić, ale powinniśmy się poważać. Wtedy łatwiej będzie dyskutować.

Postanowienia noworoczne – prawda i szacunek

Nowy Rok to także czas na noworoczne postanowienia. Każdy z nas pewnie coś zamierza, więc może i jakieś postanowienia samorządowe? Jako Przewodniczący Rady Miasta mam dwa. Pierwsze – mówić prawdę. Mówić, gdy coś jest złe, ale i chwalić, jak jest dobrze. Prawda jest obiektywna. I prawda, także w naszym lokalnym życiu politycznym, powinna być obecna. Mówienie prawdy oznacza też, że nie będziemy działać koniunkturalnie, jak się komuś podoba.

Drugie postanowienie – aby siebie wzajemnie szanować. Szacunek może dotyczyć zarówno przyjaciół i zwolenników, wobec których trzeba być lojalnym oraz oddanym, jak i przeciwników (bo przecież nie wrogów, to byłoby zbyt ostre słowo). Przeciwników powinniśmy szanować i ich słuchać, co nie znaczy, że we wszystkim się zgadzać. Dziś ktoś, kto jest przeciwnikiem, jutro może stać się zwolennikiem. Jeśli nie będziemy się szanować, to do takich zamian nigdy nie dojdzie.

Szanowni Państwo, w 2013 r. życzę wzajemnego szacunku i prawdy, spokoju i pokoju, zgody i zrealizowania planów.

*przewodniczący Rady Miasta Krakowa

Honory dla autorytetu

Profesor Władysław Bartoszewski 36. Honorowym Obywatelem Miasta Krakowa – taką decyzję podjęli radni na sesji 19 grudnia 2012 roku. Wręczenie tego zaszczytnego tytułu odbędzie się podczas uroczystej sesji RMK 6 lutego o godz. 12.00.

Magdalena Bartlewicz

W uzasadnieniu do projektu uchwały czytamy: „Panu Profesorowi Władysławowi Bartoszewskiemu – uznanemu autorytetowi moralnemu, orędownikowi pojednania polsko-żydowskiego i polsko-niemieckiego – za wkład w działalność publicystyczną i naukową dla zachowania pamięci o dziedzictwie Polskiego Państwa Podziemnego i powstania warszawskiego oraz o zbrodniach nazistowskiego i komunistycznego totalitaryzmu Rada Miasta Krakowa nadaje Honorowe Obywatelstwo Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa. [...] Profesor Władysław Bartoszewski jako polityk, dziennikarz, pisarz, działacz społeczny i historyk jest wybitną osobistością o uznanym autorytecie moralnym”.

Z prośbą o nadanie Panu Profesorowi Władysławowi Bartoszewskiemu Honorowego

Prof. Władysław Bartoszewski zostanie 36. Honorowym Obywatelem Miasta Krakowa

foto: Ewelina Rogińska

Kalendarium Przewodniczącego Rady Miasta Krakowa i wiceprzewodniczących

19 grudnia:

- spotkanie oplatkowe radnych Miasta Krakowa i zaproszonych gości, hol kamienny UMK (zaproszenie: Przewodniczący Rady Miasta Krakowa)

23 grudnia:

- tradycyjne spotkanie świąteczno-noworoczne z mieszkańcami, Rynek Główny (zaproszenie: Prezydent Miasta Krakowa)

1 stycznia:

- koncert noworoczny, pl. św. Ducha (zaproszenie: Dom Kultury Podgórze oraz Teatr im. J. Słowackiego)

2 stycznia:

- otwarcie wystawy „Park Kulturowy. Stare Miasto wczoraj i dziś...”, hol kamienny UMK (zaproszenie: Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK)

5 stycznia:

- spotkanie noworoczne, Gminne Centrum Edukacji w Igołomi (zaproszenie: Koło PO Igołomia-Wawrzeńczyce)

7 stycznia:

- tradycyjne spotkanie oplatkowe, pl. Wolnica 7 (zaproszenie: Starszy Cechu, zarząd i kierow-

nik biura Małopolskiego Cechu Rzemieślników i Przedsiębiorców w Krakowie)

Władysław Bartoszewski, ur. 19 lutego 1922 r. w Warszawie – dziennikarz, pisarz, historyk, działacz społeczny i polityk. Więzień Auschwitz, żołnierz Armii Krajowej, działacz Polskiego Państwa Podziemnego, uczestnik powstania warszawskiego.

Poprzedni tytuł Honorowego Obywatela Miasta Krakowa otrzymał prof. Mieczysław Tomaszewski. Ze względu na stan zdrowia laureata tytuł w jego imieniu odebrała żona Wanda podczas uroczystej sesji 25 września 2012 r.

nik biura Małopolskiego Cechu Rzemieślników i Przedsiębiorców w Krakowie)

10 stycznia:

- spotkanie Rady Honorowej projektu „Nowa Huta – Miasto Pracy, Walki, Pamięci i Solidarności”, ul. Reformacka 3 (zaproszenie: koordynator projektu)

14 stycznia:

- XXII Noworoczne Spotkanie Oplatkowe Samorządów Małopolski i Polski oraz wręczenie tytułu Małopolanina Roku, Sala Obrad RMK (zaproszenie: Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Małopolski)

19 stycznia:

- uroczysta Gala finałowa Plebiscytu „Lekarz i Przychodnia Roku 2012”, ul. Dobrego Pasteurza 124 (zaproszenie: „Gazeta Krakowska” oraz Image Line Communications)

fot. Jan Błicki / UMKK

Nowa Huta nie w Krakowie?

O zasadności pomysłu, by Nowa Huta odłączyła się od Krakowa, z radnym **Tomaszem Urynowiczem** (PO) oraz **Maciejem Twarogiem**, pomysłodawcą (i radnym w latach 2002–2006) rozmawiał Błażej Siekierka.

fot. Szymon Kosiński

◀ Tomasz Urynowicz:

Co sądzi Pan o postulacie odłączenia Nowej Huty od Krakowa?

Tomasz Urynowicz: Autorzy hasła Nowa Huta Wolne Miasto to artyści i już wielokrotnie podkreślali, że ta akcja to tylko artystyczna prowokacja, mająca na celu zwrócenie uwagi na działania artystyczne w tej dzielnicy.

Media ogłosiły to światu, a jakie będą tego efekty – czas pokaże. Robienie dziś z tego hasła jakiegoś postulatu politycznego nie ma sensu. Jak poważnie skomentować taki projekt?! Jestem zdecydowanie przeciwny pomysłowi odłączenia Nowej Huty od Krakowa. Nie jest to dobry pomysł.

Jeśli nie odłączenie się, to...

TU: Nowa Huta jest częścią Krakowa. Jej architektura, historia i wreszcie ludzie wzbogacają nasze miasto. Problemy tej dzielnicy nie wynikają z tego, że jest częścią wielkiego Krakowa. I poszukiwanie pomysłów na ich rozwiązanie wymaga działań znacznie szerszych niż tylko obejmujących granicę dzielnicy.

Nie zapominajmy, że Nowa Huta może rozwijać się w olbrzymiej mierze nie tylko dzięki swojemu potencjałowi, ale także dzięki temu, że jest nieodłączną częścią większej całości – Krakowa. To właśnie z tych powodów lokowanych jest tu coraz więcej ważnych inwestycji, a środowiska biznesowe czy naukowe spoglądają na Nową Hutę coraz chętniej.

Dzięki rewitalizacji terenów wokół kombinatu mamy wszyscy – cały Kraków – olbrzymią szansę uczestniczenia w jednym z największych projektów inwestycyjnych w Europie Środkowo-Wschodniej. Kraków może stać się metropolią konkurującą z takimi miastami, jak Berlin czy Wiedeń.

Najstarsza część Nowej Huty, objęta strefą ochrony konserwatorskiej, rozwija się w innym tempie niż młodsze części tej dzielnicy. Każda z pięciu dawnych dzielnic nowohuckich to nie tylko inne problemy, ale też zupełnie inne wyzwania. Najważniejsze jest to, byśmy wszyscy mogli równomiernie uczestniczyć w dynamicznym rozwoju Krakowa.

Czuję się nowohucianinem tak samo mocno jak krakowianinem. Jestem wnukiem budowniczych Nowej Huty i pewne problemy mojej dzielnicy znam nie gorzej niż koledzy artyści wzywający dziś do rozwoju Nowej Huty z Krakowem.

Artyści mają swoje prawa, często posługują się w swojej działalności prowokacją. W tym wymiarze mogę rozumieć ich zaniepokojenie sprawami nowohuckimi. Inną sprawą jest dobra diagnoza problemu, a przede wszystkim program działania.

Powtórzę raz jeszcze: szansą dla Nowej Huty jest równomierny i dynamiczny rozwój całego miasta.

◀ Maciej Twaróg:

Skąd pomysł na to, by Nowa Huta miała funkcjonować jako odrębne miasto?

Maciej Twaróg: Decyzja o przyłączeniu Nowej Huty do Krakowa jako jednej z dzielnic z początku lat 50. XX w. była błędna. Nikt wówczas nie zapytał nowych ludzi budujących nowe miasto, jak i starych krakowian o to, czy jest w tym jakikolwiek sens. Uwagę mieszkańców Nowej Huty chcę skierować na to, że uzyskanie samodzielności i stworzenie odrębnej gminy może wyjść nam na dobre, a utworzenie nowohuckiego Wolnego Miasta jest realne.

Żyjąc w Nowej Hucie, nie dostrzegamy tego, że wszystko, co dotyczy naszej codzienności, mamy na wyciągnięcie ręki. Załatwiają sprawę urzędowe jedziemy na os. Zgody. Podatki płacimy na os. Bohaterów Września. Korzystamy z jeszcze szerokiej sieci szkół, przedszkoli i żłobków. Choroby pokonujemy w dwóch nowohuckich szpitalach. Mamy dwa teatry, kino, ośrodki kultury, do niedawna cztery muzea. Mamy parki, łąki i lasy. Brakuje śmiałych decyzji do ściągania inwestorów na tereny 5 nowohuckich dzielnic, w tym na dawną strefę ochronną HTS. Tworzenie w Nowej Hucie stref ekonomicznych to przedwyborcze bajeczki, których i tak w kolejnych kadencjach nikt nie realizuje. Także projekt Nowa Huta Przyszłości pomimo zapewnień, że będzie dla władzy priorytetem, zapewne pozostanie projektem. Kwoty na jego realizację liczone w miliardach złotych i czas realizacji sprawią, że po drodze władze Krakowa uznają realizację tego projektu za nierealną. Ten projekt miałby szansę. Jego warunkiem jest samodzielna nowohucka gmina.

Uważa Pan, że Nowa Huta jest traktowana gorzej niż pozostałe krakowskie dzielnice?

MT: Proszę zobaczyć, co się dzieje z naszym handlem. Podwyżki czynszów zabijają kolejne branże i zniechęcają nowohucian do działalności gospodarczej. Z drugiej strony rządzący Krakowem zezwalają na zabudowę Nowej Huty kolejnymi sklepami sieciowymi, co sprawia, że pustoszeją nowohuckie lokale i niszczone są kolejne branże. Po co nam kolejne apteki, banki czy parabanki? Brak woli, by podjąć się realizacji nowohuckiej gospodarki turystycznej. Mogłaby ona sprawić, że mieszkańcom Huty byłoby łatwiej zarabiać na lokalnej turystyce. Tak robią zabytkowe miasta. Tak robi Kraków. A my? Albo strasz się tym, że „ktoś” chce zrobić „soc-skansen”, albo po prostu nic się nie robi. A przecież żyjemy w fenomenalnym miejscu, o wyjątkowej historii i architekturze, w którym jest miejsce na promocję murarskich rekordów, obrony Krzyża i ukazanie strajków i zadem niszczących komunistyczny system. Odrębna gmina da nam więcej możliwości. Nasze życie będzie mogło się rozwijać szybciej i energiczniej. Nie akceptuję „kapania” środków na modernizację Nowej Huty, gdy w tym czasie inne części Krakowa rozbudowują się i pięknieją. Dlatego wybieram nowohucką samodzielność i spróbuję Państwa do tego solidnie i systematycznie przekonywać.

Upowszechniać amatorski sport

Diagnoza stanu obecnego, plany na przyszłość, źródła finansowania, czyli wszystko o Programie Rozwoju Sportu w Krakowie na lata 2013–2015, który radni w formie uchwały przyjęli na ostatniej w ubiegłym roku sesji RMK.

foto: Magdalena Barłewicz / UMK

Z aktywnością fizyczną mieszkańców Krakowa jest z roku na rok coraz lepiej. Zima nie przeszkadza rowerzystom w okolicach Błoni

Łukasz Nowakowski

Efektem prac Rady Miasta Krakowa, Wydziału Sportu UMK oraz Zarządu Infrastruktury Sportowej jest przyjęcie Programu Rozwoju Sportu na lata 2013–2015. Cele Programu Rozwoju Sportu są bardzo szerokie i niezwykle ambitne. Jego realizacja ma służyć upowszechnianiu uprawiania sportu amatorskiego wśród krakowian. Ma również stworzyć warunki do osiągania sukcesów na najwyższym poziomie w sporcie wyczynowym.

Zachować sprawność fizyczną

Radni Tomasz Urynowicz, Bogdan Smok oraz Marek Hohenauer – współautorzy programu, zapewniają, że we właściwy sposób określa on kierunki i sposób realizacji głównego założenia uchwały: sport służyć ma powszechnemu rozwojowi społeczeństwa poprzez zachowanie sprawności fizycznej i zdrowia, a także zagospodarowaniu czasu wolnego, szczególnie dzieci i młodzieży.

Działalność ta ma być podstawą budowy wizerunku Krakowa jako ośrodka sportu. Radni

podkreślają, że zadbano również o finansowanie ww. zadań.

Z aktywnością fizyczną mieszkańców Krakowa jest z roku na rok coraz lepiej, lecz tkwią w nas w tym zakresie jeszcze bardzo duże rezerwy. Niemal przez cały rok krakowskie Błonia wypełnione są przez trenujących biegaczy (częstokroć biegają całe wielopokoleniowe rodziny), kolarze amatorzy tłoczą się na ścieżkach rowerowych, a orliki pękają w szwach. Jak grzyby po deszczu powstają szkółki piłkarskie, a wielką popularnością cieszą się reaktywowane w wielu dzielnicach międzyszkolne spartakiady. Jednakże nadal główną przeszkodą stojącą na drodze do zmiany naszego trybu życia jest niewystarczająca dostępność infrastruktury sportowej, zwłaszcza dla chętnych do uprawiania mniej popularnych, choć niezwykle pięknych dyscyplin. To właśnie poprzez wykreowanie mody na sport, na aktywny tryb życia i przez zaszczepienie trwałej fascynacji sportem możliwe będzie „wyłuskanie” młodych talentów, które dzięki swej wytrwałej pracy, ale również dzięki odpowiedniej profesjonalnej bazie, będą w przyszłości zdobywać najwyższe laury i tym samym rozślawiać nasze miasto.

Hasła - cele

Strategiczny cel PRS przyjęty przez RMK brzmi: Kraków miejscem aktywnego wypoczynku oraz prężnym ośrodkiem sportowym. Uchwała ustanawia również cztery priorytety rozwoju sportu w Krakowie zawierające się w następujących hasłach-celach: sport dla krakowian, nowoczesna infrastruktura sportowa, promocja Krakowa jako ośrodka sportu i rekreacji, współpraca na rzecz krakowskiego sportu.

Miasto będzie realizować powyższe plany oczywiście w ramach ujętych w PRS. Fundamentem będzie utworzenie właściwej piramidy uczestnictwa mieszkańców Krakowa w sporcie.

Jej podstawę stanowią dzieci i młodzież, objęte systemem realizacji zajęć programowych wychowania fizycznego, a następnie uczestnicy zajęć w ramach aktywnego spędzania wolnego czasu, szerokie rzesze społeczeństwa w różnym wieku i z różnych środowisk (m.in. Program Aktywny Kraków).

Kolejny szczebel stanowią uczestnicy Programu Sportowy Sukces, czyli cyklicznego szkolenia związanego z udziałem we współzawodnictwie sportowym, adresowanego do dzieci i młodzieży.

Następny szczebel to rzesze zawodników rozwijających i doskonalących swoje predyspozycje poprzez uczestnictwo w systemie współzawodnictwa sportowego w dyscyplinach objętych programem igrzysk olimpijskich na poziomie eliminacji i finałów mistrzostw Polski, Europy i świata (Program Droga do Mistrzostwa). Szczyt tej piramidy tworzą sportowcy zawodowi, mistrzowie uprawiający poszczególne dyscypliny sportu na podstawie profesjonalnych kontraktów.

Coraz więcej wydatków na sport

Realizacja założeń zawartych w Programie wymaga oczywiście zapewnienia odpowiedniego poziomu stabilnego finansowania z budżetu miasta oraz źródeł zewnętrznych (budżet państwa, fundusze unijne, wkład sponsorów i partnerów poszczególnych projektów).

Kluczową sprawą dla skuteczności prowadzonych działań jest konsekwentna polityka finansowania upowszechniania sportu dzieci i młodzieży (działalność szkoleniowa, realizacja miejskich programów sportowych, stypendia sportowe) zakładająca narastający udział wydatków przeznaczanych corocznie na ten cel tj. w 2013 r. na poziomie 0,2 proc. całości wydatków budżetu miasta, w 2014 r. 0,3 proc., a w 2015 r. już 0,40 proc.

Podsumowując, można stwierdzić, że już w ciągu kilku najbliższych lat Program Rozwoju Sportu winien przynieść znaczące korzyści dla krakowskiego sportu.

Radni z bliska

W cyklu „Radni z bliska” przedstawiamy sylwetki, projekty i bieżącą działalność krakowskich samorządowców. **Stanisława Rachwał** czytelnicy KRAKOWA.PL znają bardzo dobrze. Doświadczony radny opowiada tym razem o sprawach socjalnych, rewitalizacji Nowej Huty i organizowanych przez siebie konferencjach naukowych. Rozmawia Jan Bińczycki.

foto: archiwum prywatne

Stanisław Rachwał: Od dekady radny Miasta Krakowa. W IV i V kadencji wiceprzewodniczący Rady Miasta Krakowa. Jest przewodniczącym Komisji Mieszkalnictwa. Pracuje także w komisjach: Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska; Mienia i Przedsiębiorczości; Edukacji oraz Sportu, Turystyki i Kultury Fizycznej. Członek Rady Społecznej Szpitala Specjalistycznego im. Stefana Żeromskiego oraz Członek Rady Społecznej Krakowskiego Centrum Rehabilitacji

Jak ocenia Pan tegoroczny budżet z perspektywy działającej pod Pańskim przewodnictwem Komisji Mieszkalnictwa RMK i innych zadań?

Stanisław Rachwał: Potrzeby są ogromne – brak mieszkań komunalnych i socjalnych, a lista oczekujących jest długa. Wypowiedzenia umów najmu w kamienicach prywatnych znacznie ją wydłużają. Zdaniem klubu Prawo i Sprawiedliwość, do którego należę, nakłady na mieszkalnictwo w gminie Kraków powinny być zwiększone do kwoty co najmniej 25-30 mln zł w skali roku. Ktoś powie, że to niemożliwe. Szukajmy rozwiązań, nasz klub był i jest otwarty na takie rozmowy. Oprócz zwiększenia finansowania mieszkalnictwa klub PiS proponował zwiększenie wydatków m.in. na edukację, młodzieżowe domy kultury, stołówki, zajęcia pozalekcyjne, biblioteki czy ograniczenie niskiej emisji. Nasze propozycje zmian nie zostały przyjęte w autopoprawce prezydenta, a odrzucili je koledzy z PO. W tej sytuacji nasz

klub głosował przeciw projektowi budżetu. Mam jednak nadzieję, że prezydent w trakcie roku budżetowego uwzględni nasze propozycje, szczególnie dla interesującej mnie dziedziny budownictwa mieszkaniowego.

W 2012 r. po raz drugi zorganizował Pan konferencję nt. mediów lokalnych i sublokalnych. Cieszyła się zainteresowaniem wydawców i czytelników. Czy planowane są kolejne edycje?

SR: W ciągu dwóch ostatnich lat udało się zorganizować wspólnie z wydziałem zamiejscowym w Krakowie Szkoły Wyższej im. Bogdana Jańskiego trzy konferencje naukowe. Pierwsza: „Kultura polityczna w nauczaniu Jana Pawła II” (marzec 2012) i dwie o mediach lokalnych. W marcu 2010 r. „Media lokalne a rozwój społeczeństwa obywatelskiego” i październiku ubiegłego roku: „Rola prasy lokalnej w budowaniu małych wspólnot Krakowa na przykładzie prasy dzielnicowej i parafialnej”. W tej

ostatniej konferencji wzięło udział m.in. wielu redaktorów i dziennikarzy gazetek dzielnicowych i parafialnych, a na oddzielnej wystawie można było zapoznać się z archiwalnymi i bieżącymi numerami czasopism. Po wystąpieniach specjalistów i pracowników naukowych odbył się bardzo ciekawy panel dyskusyjny z udziałem redaktorów wybranych gazetek. Chciałbym w 2014 r. zorganizować I Małopolski Kongres Prasy Samorządowej i (być może) Parafialnej.

Składane przez Pana interpelacje bardzo często dotyczą spraw nowohuckich. Jaka powinna być miejska polityka wobec tej części Krakowa?

SR: Składam interpelacje dotyczące całego Krakowa, choć znaczna część odnosi się do Nowej Huty. Nowa Huta i jej mieszkańcy są ważnym, integralnym elementem starego Krakowa, wbrew temu, co się czasem sądzi i co planowano przy jej powstaniu. Zapisy planu zagospodarowania przestrzennego mówią, że obszar „Centrum Nowej Huty” ma kluczowe znaczenie w strukturze przestrzennej miasta, objęty jest ochroną konserwatorską poprzez wpis do rejestru zabytków miasta, przewidziany jest również do realizacji lokalny program rewitalizacji „starej” Nowej Huty. Taka jest i powinna być polityka miasta dla tej części Krakowa. Od wielu lat w interpelacjach poruszam m.in. problem konserwacji elewacji budynków wokół pl. Reagana, modernizacji chodników, murków wzdłuż al. Solidarności. Niestety do dziś bez efektu. Stale słyszę o braku środków. Może należy ich szukać w funduszach unijnych. Ale co tu mówić o dużych problemach, skoro od paru lat bezskutecznie proszę o drobne interwencje. O postawienie wiaty na przystanku linii tramwajowej przy dojeździe do Szpitala im. Żeromskiego czy uzupełnienie szyby w wiacie przystankowej przy pl. Reagana. Do dziś brak pozytywnej reakcji.

Jest Pan znanym kibicem. Jakie krakowskie wydarzenie sportowe w Nowym Roku wywołują Pańskim zdaniem największe emocje? Co jest Pana największą pasją i hobby?

SR: Cieszę się z sukcesu każdej krakowskiej drużyny czy sportowca. Mam nadzieję, że w roku 2013 tych sukcesów będzie dużo, i to na arenie krajowej oraz międzynarodowej. Najbardziej czekam na jesienne derby piłkarskie Cracovia-Wisła. Sport to nie jedyna moja pasja. Lubię chodzić po polskich górach – Tatrach i Bieszczadach. Od młodych lat przemierzam te szlaki. Spotkanie z przyrodą pozwala naładować akumulatory. Polecam wszystkim mieszkańcom.

Życzę czytelnikom KRAKOWA.PL wszystkiego najlepszego w Nowym Roku.

G Ł O S D Z I E L N I C

Wigilie, spotkania świąteczne, wspólne kolędowanie – zestaw atrakcji i wydarzeń kulturalnych przygotowanych przez krakowskie dzielnice na czas świąt był tradycyjny, co nie znaczy, że ubogi bądź nieurozmaicony. Wręcz przeciwnie, w tym szczególnym okresie dzielnicowi władarze zapewnili nam wszystkim moc ciepła, radości i pozytywnych wzruszeń. Ale nie tylko...

Dzielnica II Grzegórzki

Pojadą w jednym kierunku?

Radni Dzielnicy II odpowiadają na postulaty mieszkańców Grzegórek. Dlatego też, w związku z licznymi interwencjami w rejonie ulic Bema i Moniuszki rozpatrywane są cztery warianty propozycji wprowadzenia ruchu jednokierunkowego. Wszelkie sugestie można nadsyłać do biura dzielnicy II lub na adres mailowy – rada@dzielnica2.krakow.pl do 18 stycznia 2013 r.

Dzielnica IV Prądnik Biały

Muralu zasłonić nie damy!

Mieszkańcy Prądnika Białego, w szczególności ci, którzy mieszkają w wieżowcu przy ul. Marii Jaremy, postanowili uratować tzw. „mural Jaremy”. Wielkoformatowa reprodukcja obrazu z cyklu „Penetracje” Marii Jaremy, jednej z najwybitniejszych – obok Katarzyny Kobro i Aliny Szapocznikow – polskich artystek awangardowych XX w., miała zostać zasłonięta podczas ocieplania budynku. Dzięki interwencji mieszkańców i spółdzielni mieszkaniowej mural, oparty na abstrakcyjnej kompozycji zbudowanej z efektownych zestawień barwnych, wciąż widoczny jest z daleka.

foto: Jan Bilecki / UMK

Dzielnica VII Zwierzyniec

Pamiętać o śmieciach

Dzielnica VII przypomina o nowym systemie gospodarowania odpadami, który od 1 lipca zacznie obowiązywać w Krakowie. Radni ze Zwierzynca apelują, by koniecznie pamiętać o wypowiedzeniu umów firmie, która dotychczas odbierała odpady z gospodarstw domowych. Jeśli się tego nie uczyni – może to doprowadzić do sytuacji, w której oprócz opłaty naliczanej przez gminę trzeba będzie regulować swoje zobowiązania względem tej firmy. Warto zwrócić uwagę, że zazwyczaj w umowach jest prze-

widziany okres wypowiedzenia, więc należy odpowiednio wcześniej je wypowiedzieć.

Dzielnica IX Łagiewniki – Borek Fałęcki

Chcą demarszrutyzacji

Na grudniowym posiedzeniu Rady Dzielnicy IX podjęto uchwałę w sprawie komunikacji miejskiej na terenie Dzielnicy IX do przystanku końcowego Borek Fałęcki. W dokumencie radni wzywają do przywrócenia rozkładu jazdy linii 8 i 19 sprzed zmian wprowadzonych w ramach tzw. małej marszrutyzacji. To już druga interwencja w sprawie tras tramwajów dowożących pasażerów na południowe przedmieścia Krakowa. Więcej szczegółów znaleźć można na stronie <http://www.dzielnica9.krakow.pl/> oraz w grudniowym wydaniu biuletynu Rady Dzielnicy IX.

Dzielnica X Swoszowice

Betlejemskie Światło Pokoju w Swoszowicach

Harc mistrz Paweł Grabka, komendant Chorągwi Krakowskiej Związku Harcerstwa Polskiego i druh Jakub Springwald z XII Szczepu „Preria”, uczeń Szkoły Podstawowej nr 97 na Klinach, przekazali Betlejemskie Światło Pokoju mieszkańcom dzielnicy X. Wręczone zostało przedstawicielom dzielnicowej społeczności – przewodniczącemu Rady Dzielnicy X Maciejowi Nazimkowi oraz jego zastępcy Janowi Mikule. Betlejemskiemu Światłu Pokoju w tym roku towarzyszy idea wyrażona w haśle „Odważ się być dobrym”. Warto dodać, że dwa dni wcześniej, 18 grudnia, ci sami druhowie, którzy odwiedzili siedzibę Rady Dzielnicy X, przekazali Betlejemskie Światło Pokoju parze prezydenckiej w Belwederze, a także premierowi RP Donaldowi Tuszkowi. Natomiast 19 grudnia harcmistrz Paweł Grabka przekazał Betlejemskie Światło Pokoju Radzie Miasta Krakowa podczas tradycyjnego opłatka RMK.

Dzielnica XIII Podgórze

Kolędy na koniec roku

30 grudnia w kościele Matki Boskiej Fatimskiej odbył się koncert kolęd w wykonaniu Młodzieżowej Orkiestry Dętej z Skomielnej Czarnej i Bogdanówki. Organizatorami koncertu byli Rada Dzielnicy XIII oraz Dom Kultury „Podgórze”. Uczestnicy koncertu spędzili wieczór pełen wspaniałych wrażeń, w magicznym klimacie świąt Bożego Narodzenia.

Dzielnica XVIII Nowa Huta

Wigilia Pokoleń w Nowej Hucie

Z inicjatywy Rady Dzielnicy XVIII Nowa Huta 18 i 19 grudnia odbyła się Nowohucka Wigilia Pokoleń. Podczas spotkań, które odbyły się w ArtZONIE – Sali Tańca Ośrodka Kultury im. C.K. Norwida zgromadzili się mieszkańcy dzielnicy pozostający pod opieką Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, w tym przede wszystkim osoby starsze, samotne oraz ubogie rodziny z dziećmi. Dla wielu z nich była to jedyna okazja spotkania w gronie życiowych im osób w tym ważnym dla wszystkich świątecznym czasie. Na wigilijnym stole nie zabrakło pierogów, barszczu ani klusek z makiem. W ciągu dwóch dni na wigilii ugoszczonych zostało około 400 osób.

BS, JB

W rocznicę powstania styczniowego

Obchodzona w tym roku 150. rocznica wybuchu powstania styczniowego powinna przywrócić naszej pamięci ten największy XIX-wieczny zryw niepodległościowy, w ostatnich latach mocno zapomniany. Nie miał on szczęścia do takiego rodzaju propagandowego wsparcia, jakie stało się udziałem Kościuszki czy Nocy Listopadowej za sprawą wielkich romantyków. Czy jednak powstanie wybuchłe 22 stycznia 1863 r. zasługuje na zapomnienie?

Grzegorz Szymanowski*

Truizmem byłoby wspomnianie cnót poświęcenia dla Ojczyzny, poczucia obowiązku czy osobistej odwagi. Nie każdy jednak zauważa ogrom tak cenionych dziś umiejętności organizacyjnych. Już same liczby pokazują, że powstanie było olbrzymią akcją logistyczną. Na początku 25 tys. sprysiężonych wystawiło ok. 6 tys. zbrojnych, posiadających ledwie 600 sztuk broni palnej. Podczas całego powstania przez szeregi powstańcze przewinęło się łącznie ponad 200 tys. żołnierzy (ok. 25–30 tys. stałe pod bronią). Zakupiono za granicą ok. 200 tys. sztuk broni (głównie w Belgii), z czego większą część przerzucono na terytory Królestwa Polskiego. Zorganizowano ośrodki mobilizacyjne, szpitale, zaopatrzenie. Wreszcie stworzono sprawnie funkcjonujące państwo podziemne, z rządem, administracją, skarbem narodowym, systemem podatkowym, opieką społeczną (zarządzaną głównie przez kobiety) i służbą dyplomatyczną – przeszło 2 tys. urzędników, sprawnie wykonujących swoje funkcje pod bokiem ścigającej ich carskiej policji i w warunkach konspiracji. W dodatku przeprowadzano skomplikowaną i niepopularną wśród sporej części społeczeństwa reformę agrarną. Podziemne państwo stało się wzorem dla podobnych organizacji w czasie II wojny światowej. Nawet tarcia w samym Rządzie Narodowym rozwiązywano dosyć skutecznie.

Cała działalność tajnego rządu i administracji skupiona była na podtrzymaniu narodowego oporu. Ten zaczął się bowiem przedwcześnie – 22 stycznia 1863 r. Działający z nadania cara

Aleksander Wielopolski, wiedząc o przygotowaniach powstańczych, postanowił sprowokować zryw i go udaremnić. Ogłosił projekt wcielenia konspiracyjnej młodzieży (ok. 10 tys.) do wojska carskiego. Zagrożeni tą branką uciekali do lasów – w połowie stycznia i przy trzaskającym mrozie. Nie było wyjścia, trzeba było zaczynać!

Oddziały powstańcze zwane partiami miały przeciw sobie początkowo 100 tys. żołnierzy rosyjskich, później siły te wzrosły do 340–400 tys. Seria starć w lutym (pod Węgrowem, Siemiatyczami, Małogoszczą, Opatowem i Miechowem) przekonała powstańczych dowódców, że nie da się toczyć dużych bitew z armią cara. Wymusiło to nowy rodzaj walki – partyzantkę leśną. Wojna zaczęła przypominać konflikt w Wietnamie. Z jednej strony wyposażeni w nowoczesną broń, kolej i telegraf Rosjanie, z drugiej – zbrojni w kosy, broń myśliwską i niezłomne serca powstańcy,

którzy wkrótce dowiedli, że potrafią wygrywać. Nazwiska Langiewicza, Taczanowskiego, Wróblewskiego, Siemakowskiego, Kalinowskiego to tylko skromna część listy wybitnych wodzów. Stoczono ponad 1200 bitew i potyczek. Z wszystkich zaborów ścigały posiłki, płonęły Litwa, Żmudź i Ruś.

Nadzwyczajną rolę w powstaniu odegrała Galicja, a w niej – Kraków. To tutaj powstańcy mogli w miarę spokojnie

wyleczyć rany, tutaj reorganizowały się oddziały po klęskach, tu napływali ochotnicy z Węgier i z Zachodu (baron Wallisch, François de Rochebrune, Francesco Nullo). Tutaj działały punkt werbunkowy i ekspozytura rządu. Krakowianie chętnie wsparli powstanie (wielu poległych w bitwie pod Miechowem to studenci Uniwersytetu Jagiellońskiego, z Krakowa pochodził też jeden z najwybitniejszych dowódców powstania Mar-

Grobowiec powstańców styczniowych na cmentarzu Rakowickim

cin Borelowski ps. Lelewe). Tutaj wreszcie wielu powstańców dożyło sędziwego wieku, znajdując schronienie i pracę. W Krakowie dokonał żywota najbardziej chyba znany powstaniec – św. Brat Albert (Adam Chmielowski).

W październiku ostatni dyktator Romuald Traugutt zreorganizował powstanie, by przetrwało zimą. Jeszcze wiosną sukcesy odnosił gen. Hauke-Bosak. Na wiosnę przecież obiecywał pomoc Napoleon III... Zamiast Francuzów przyszła klęska. Zmiana polityki Austrii (stan oblężenia w Galicji) pozbawiła powstańców dogodnego zaplecza. Carski ukaz uwłaszczeniowy nadał chłopom ziemię na takich warunkach, na jakich dawali ją powstańcy, co zahamowało ich napływ do powstańczych szeregów.

Represje carskie były niezwykle brutalne – złapanych powstańców rozstrzeliwano, wieszano lub zsyłano na Syberię. 20 tys. powstańców zginęło w walkach, 2 tys. w egzekucjach, 40 tys. zesłano na Syberię od razu, dalsze 40 tys. w następnych latach – to minimalny bilans strat. Rabowano, niszczone majątki, konfiskowano je. Rozpoczęto likwidację resztek odrębności Królestwa Polskiego. Jedynym terenem, gdzie Polak mógł uczyć się po polsku, została Galicja. Ale to już zupełnie inna historia.

*doradca metodyczny miasta Krakowa w zakresie historii i WOS

Podczas całego powstania przez szeregi powstańcze przewinęło się łącznie ponad 200 tysięcy żołnierzy.

Wobec nadzwyczajnych w Królestwie Polskiem wypadków...

12 lutego 1863 r. w krakowskim „Czasie” ukazało się ogłoszenie następującej treści: „Z powodu wstrzymanej komunikacji do Królestwa Polskiego są po cenie bardzo umiarkowanej u Juliusza Grossa w Krakowie (...) następujące świeże przysmaki zagraniczne częściowo do nabycia: Głowa wieprzowa nadziana – Cietrzew nadziany – Kiszki z gęskiej wątroby z truflami – Kiszki sardelowe z wątrobą – Szynki prasowane”.

Michał Kozioł

Kiedy krakowianie czytali ten inserat, w nieodległym zaborze rosyjskim od trzech tygodni trwało powstanie, nazywane później styczniowym. Kłopoty, jakie stały się udziałem Grossa handlującego delikatesami, zmartwionego brakiem nabywców, były naprawdę drobną sprawą w porównaniu do innych wyzwań, które stanęły wówczas przed mieszkańcami Krakowa. Jednych martwiły ceny zboża, innych zdarzenia, jakie miały miejsce za granicą. Jak pisał „Czas” z 28 stycznia: „Wobec wypadków w Kongresówce posępne miasto nasze bardziej jeszcze posmutniało. Już na pierwszą wieść o brance warszawskiej napłynęły się kościoły pobożnymi, którzy modły swoje tylko mogli ślać za biednych braci i błagają Pana, aby zlitował się nad biednym nieszczęsnym narodem”. Wkrótce jednak okazało się, że nie wszyscy krakowianie ograniczają się do modłów za cierpiących rodaków. Znalazło to m.in. wyraz w gwałtownym wzroście popytu na broń. Józef Kościeszka-Ożegalski, w 1863 r. piętnastoletni uczeń krakowskiej szkoły, tak oto po trzydziestu latach wspominał: „Gdym wychodził z klasy, najmilszą moją rozrywką było pójść do rusznikarza Höffelmeiera i oglądać u niego rozmałą broń, z której chciałem sobie coś wybrać, lecz na nieszczęście moja studencka kasa za mała była, abym mógł kupić choć najlżejszą strzelbę, tym bardziej, iż z wybuchem powstania wszelka broń do niesłychanych doszła cen w Krakowie. Najlżejsza pojedynka kosztowała dwadzieścia pięć reńskich”.

Lorenz M1854 za 15 reńskich?

Jak zanotował pamiętnikarz, u rusznikarza Höffelmeiera najtańsza strzelba myśliwska kosztowała 25 reńskich. Cenę tę warto podkreślić

ową książkę „Kraków w początkach powstania styczniowego i wyprawa na Miechów” pisał: „Opowiadano, że Austria obiecała z pewnością otworzyć granicę, dała już 8000 karabinów. Do tej samej kategorii pogłosek należało i opowiadanie, że komenda krakowska rozkazem dziennym oznajmiła, iż żołnierz, który zgubi karabin, zapłaci 15 złotych reńskich, a więc pośrednio wzywała szeregowców do sprzedawania broni organizacji miejscowej, która tak dobrze płaciła wówczas za nią. Pogłoska to bardzo naiwna, choć tak dawno utrwalona w naszej literaturze i zawsze spotykająca się z zupełną wiarą. Żadna armia nie mogłaby sobie pozwolić na coś podobnego bez głębokiego zdemoralizowania żołnierza”. Do upowszechnienia legendy o rzekomym zwrocie kosztów zgubionej broni upowszechnił Ludwik Dębicki, autor m.in. wydanych w 1896 r. „Trzech pokoleń w Krakowie”. W książce tej można przeczytać, że po wybuchu powstania austriacki „komentant twierdzy ogłasza plakat, że kto z żołnierzy zgubi karabin, ma 12 złr. zapłacić – co znaczy, że może karabin sprzedać”. Legenda o pozwoleniu na sprzedaż karabinów ma widać twarde żywoty i nawet dziś, po 150 latach od wybuchu powstania, jest powtarzana. Warto jednak zwrócić uwagę na fakt, że przecież znana z gospodarności i oszczędności austriacka administracja wojskowa z pewnością nie byłaby skłonna oddawać dobrego i celnego karabinu Lorenz M1854 za 15 lub 12 złotych reńskich w czasach, gdy najtańsza strzelba myśliwska, pojedynka kosztowała u krakowskiego rusznikarza 25 reńskich.

Austriacy ostrzegają...

Stosunek władz austriackich do wymierzonego przeciwko Rosji polskiego powstania był zastanawiający. Z jednej strony rewizje i aresztowania, z drugiej – zdumiewająca bezczynność. Wspomniany już Józef Kościeszka-Ożegalski pisze w swoich pamiętnikach: „Pewnego dnia, wyszedłszy na miasto, zobaczyłem koło Kleparza konnych powstańców w białych kapotach i czerwonych krakuskach, brakowało im tylko pałaszy i lanc. Dowiedziałem się od nich, że są z oddziału Langiewicza i że przyjechali po zakupno prowiantów, bo stoją obozem w Goszczy, trzy mile od Krakowa. Policja nie zaczepiała ich wcale, widząc uwijających się po mieście”. A jednocześnie podwawelska prasa donosi o rewizjach i aresztowaniach. Już 3 lutego krakowska Dyrekcja Policji ogłasza, że działania przeciwko Rosji „stanowią zbrodnie zamieszania spokojności i według brzmienia paragrafu 66 ustawy karnej ulegają (sic!) karze więzienia od roku do lat pięciu, przy obciążających zaś okolicznościach karze ciężkiego więzienia od pięciu do lat dziesięciu. Ostrzeżenie przeto mieszkańców miasta Krakowa,

W budynku przy ul. Szpitalnej 7 znajdował się punkt werbunkowy młodzieży idącej w 1863 r. do powstania styczniowego”

i zapamiętać, bowiem jest ona kolejnym argumentem przemawiającym przeciwko pewnej, po dziś dzień funkcjonującej w Krakowie legendzie. Otóż słyszy się czasem, że komentant krakowskiego garnizonu ogłosił, iż cesarski wojak, któremu gdzieś zawieruszy się gwer, będzie musiał zwrócić jego równowartość. Z legendą tą próbował rozprawić się Wacław Tokarz. W wydanej tuż przed I wojną świa-

ażebym wstrzymali się od wszelkiego udziału w powstaniu wybuchłem w Królestwie Polskim (...). Obwieszenie to rozwieszono w środę 4 lutego. W nocy tego samego dnia przeprowadzono rewizję w domu Pod Rakiem przy ul. Szpitalnej. Policja szukała tam „biura zaciągowego”. Aresztowano mieszkającego w tej kamienicy Józefa Mikołajewicza-Miętę, choć – jak twierdził „Czas” – w jego mieszkaniu „nie znaleziono dowodów przeciwko niemu mówiących”.

Od tego dnia prawie codziennie krakowianie dowiadawali się o nowych rewizjach. Zgodnie ze starym zwyczajem rewizje dokonywane były w nocy lub nad ranem. Trzeba przyznać, że krakowska policja rzeczywiście miała dużo roboty. W nocy 6 lutego przeszukano dwa mieszkania przy ul. Żydowskiej, czyli dzisiejszej św. Tomasza. U Władysława Muszyńskiego – którego zresztą nie zastano w mieszkaniu i drzwi wejściowe musiał otworzyć zawezwany ślusarz – szukano broni. Ponieważ takowej nie znaleziono, przeprowadzający przeszukanie urzędnik policyjny musiał się ukontentować torbą myśliwską, kilkoma sztukami myśliwskiej amunicji oraz pewną sumą gotówki, która podobno przechowywana była w sposób budzący po-

dejrzenia, czyli leżała na stole. Drugą rewizję przeprowadzono w mieszkaniu znanej krakowskiej aktorki panny German. Nie bardzo wiadomo, jakie znajdujące się w tym lokalu przedmioty wzbudziły podejrzenie c.k. urzędnika, ale dokonano tam aresztowania, przy czym do aresztu nie trafiła artystka dramatyczna, ale jej służąca. Dzień później, 7 lutego, policja wkroczyła do mieszkania rzeźbiarza Parysa Filippiego. Także i tym razem rewizja odbyła się pod nieobecność gospodarza. W siedzibie młodego artysty znaleziono i zarekwirovano miecz, który podobno służył mu jako model, oraz „kruciczkę (sic!) kieszonkową z odrobiną prochu”.

Do powstania!

Austriacka policja nie ograniczała się do przeprowadzania rewizji w mieszkaniach osób, które z jakichś względów uznano za podejrzane. Na początku lutego 1863 r. prasa codziennie donosiła o zatrzymaniach spieszących do powstania ochotników. Czasem zatrzymywano ludzi oskarżonych o propowstańczą agitację. Tak było we wtorek 9 lutego, kiedy to aresztowano drukarza, który będąc w stanie nietrzeźwym, namawiał policjanta, spotkanego w szynku przy pl. Szczepańskim, aby ten porzucił służ-

bę cesarską i udał się do powstańczego obozu w Ojcowie.

Policjant raczej nie wyruszył do Ojcowy, aby wstąpić w szeregi powstańcze. Wyruszyło tam natomiast wielu akademików, czyli słuchaczy szkół wyższych. Nie powstrzymała ich odezwa, jaką 8 lutego wystosował do młodzieży „C.k. Senat Akademicki Uniwersytetu Jagiellońskiego”. W dokumencie tym wręcz zaklino młodzież, aby nie brała udziału w „nadzwyczajnych w Królestwie Polskim zaszyłych wypadkach”. Przypominano, że „przepisy akademickie, wola Waszych rodziców, pomyślność kraju wymagają od Was, abyście usilną nieprzerwaną pracą sposobili się do zawodu obywatelskiego, w którym służyć macie Ojczyźnie”. Odezwa kończyła się słowami: „Niech Was Pan Bóg oświeci i ochroni od nierozważnych porywczych kroków”.

Nie wszyscy studenci uniwersytetu posłuchali tej odezwy. Kiedy jednego z nich, noszącego historyczne nazwisko, usiłowano powstrzymać przed wyruszeniem do powstania, przypominając mu, że nie powinien podejmować tak ważnej decyzji bez zgody swojego ojca, odpowiedział: „Ojciec ucieszy się, kiedy pierwszy wejdę do Warszawy!”.

Kalendarium krakowskie

16 stycznia

1920 – po Krakowie krąży plotka, że wysłannicy rządu bolszewickiego zdeponowali carską koronę u dr. Adolfa Schwarza przy ul. Wolskiej pod numerem 3. Podobno przeprowadzona przez właściwe władze rewizja ujawniła wśród innych, znajdujących się w tym lokalu, ruchomości, także „starożytną koronę, diadem, złotą maskę, parę pantofelków, ozdobionych drogimi kamieniami i dwie monety złote”.

18 stycznia

1914 – w masarni Grabowskiego przy ul. Szewskiej wyjaśniono przyczynę tajemniczego znikania wędlin. Okazało się, że jeden z praktykantów, liczący szesnaście lat Piotr Pietrzyk, wszedł w porozumienie z miejscowym kominiarzem. Kominiarz wchodził na dach pod pozorem przeglądu kominów, będąc na dachu spuszczał linkę zakończoną hakiem, a praktykant zaczepiał na haku wędliny. Później linka wędrowała w górę razem z kiełbasą, szynką, baleronem i innymi masarskimi specjałami. Pietrzyk

trafił „Pod Telegraf”. Kominiarza, któremu udało się zbiec, poszukiwała policja.

20 stycznia

1919 – „Czas” donosi: „O udział kobiet w Radzie Miejskiej. W prezydium m. Krakowa zjawiała się deputacja Polskiego Związku Niewiast Katolickich, prowadzona przez hr. Wodzicką, z żądaniem powołania kobiet do Rady Miejskiej. Prezydent Federowicz wyjaśnił, że wykonanie tego żądania na razie jest niewykonalne, najpierw bowiem musiałby być zmieniony statut miejski”.

21 stycznia

1913 – zmarł profesor August Wiktor Witkowski, były rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego, członek czynny Akademii Umiejętności, honorowy członek Towarzystwa Przyrodniczego imienia Kopernika.

22 stycznia

1981 – „Dziennik Polski” donosi: „Zebranie przewodniczących Kół zrzeszonych w MKZ „Małopolska” odbędzie się w Teatrze im. J. Słowackiego 25. I. tj. w piątek o godz.

8. Obowiązują upoważnienia Komisji Zakładowych (pisemne)”.

23 stycznia

1968 – w nowohuckim Klubie Międzynarodowej Prasy i Książki Jan Antoniszczak wygłasza odczyt zatytułowany „W rocznicę wyzwolenia Krakowa”.

25 stycznia

1883 – podczas sesji Rady Miejskiej radny Wale-ry Rzewuski „wywołał uchwałę zrobienia i umieszczenia na zewnętrznej stronie Bramy Floriańskiej orła polskiego z trwałego kamienia wapiennego w miejsce dawniejszego gipsowego”.

26 stycznia

1905 – August Miedniak, prezes krakowskiego Stowarzyszenia Gospodnio-Szynkarskiego ostrzega organizatorów zabaw publicznych przed powierzaniem prowadzenia bufetów osobom niekompetentnym. W razie stwierdzenia takiego faktu potrawy oraz napoje będą konfiskowane i przekazywane do zakładów dobroczynnych.

Przetargi na sprzedaż nieruchomości organizowane w lutym 2013 r.

Gmina Miejska Kraków oferuje do sprzedaży w trybie przetargu ustnego nieograniczonego niezabudowane nieruchomości gruntowe przeznaczone pod zabudowę usługową, hotelową, mieszkaniową jednorodziną i wielorodzinną, garaże, lokale użytkowe, lokale mieszkalne, strychy do adaptacji, oraz nieruchomości gruntowe zabudowane budynkami przeznaczonymi do generalnego remontu. Treść ogłoszeń o przetargach wraz z mapą lokalizacji zamieszczona jest na stronie Biuletynu Informacji Pub-

licznej Miasta Krakowa www.bip.krakow.pl (Finanse i Mienie/Nieruchomości Miasta Krakowa/Przetargi na Nieruchomości).

Szczegółowe informacje odnośnie do nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży w trybie przetargu można uzyskać w Wydziale Skarbu Miasta ul. Kasprowicza 29 nr tel. 12 616 9808, 12 616 9809 w godzinach pracy urzędu.

Aktualna oferta:

Położenie nieruchomości	Nr działki	Powierzchnia w ha	Obręb	Cena wywoławcza	Kwota wadium i termin wpłaty	Data i godzina przetargu
ul. Przegon nr 22 budynek użytkowy Studium MN	315	0,1319	11K	2 029 100,00	102 000,00 5.02.2013	8.02.2013 godz. 9.00
ul. Siewna plan „Linia Tramwajowa od pętli Krowodrza – Górka do Górki Narodowej – Zachód” – 16 U	18 19/1 20/1	0,3791	43 K	2 723 000,00 w tym 23 proc. podatku VAT	137 000,00 5.02.2013	8.02.2013 godz. 10.00
ul. Powstańców Wielkopolskich plan „Płaszowska-Krzywdą” – U3	7/1 3/14 3/16 3/18	0,2770	15 P	1 053 600,00 w tym 23 proc. podatku VAT	53 000,00 5.02.2013	8.02.2013 godz. 11.00
ul. Mydlnicka 5 Studium UP	262 udział 45/280	1,2133	5 K	3 124 800,00	157 000,00 5.02.2013	8.02.2013 godz. 10.30
Rejon ul. Wrocławskiej dec. wz – bud. handlowo-usługowy	3/25	0,0450	45 K	620 800,00 w tym 23 proc. podatku VAT	32 000,00 5.02.2013	8.02.2013 godz. 12.00
ul. Kolejowa plan „Trasa Nowopłaszowska” MN	166/6 166/8	0,0214 0,0348 0,0562	53 P	114 800,00	11 000,00 7.02.2013	12.02.2013 godz. 9.30
ul. Braterstwa Broni dec. wz – bud. mieszkalny jednorodzinny z garażem	20/1	0,1028	41 P	332 000,00	33 000,00 7.02.2013	12.02.2013 godz. 10.00
ul. Starowiślna dec. wz – pod budowę hotelu	109/1	0,1176	12Ś	4 594 000,00	230 000,00 14.02.2013	19.02.2013 godz. 9.00

Prezydent Miasta Krakowa zaprasza do rokowań na sprzedaż zabytkowych, zabudowanych nieruchomości stanowiących własność Gminy Miejskiej Kraków:

Położenie nieruchomości	Nr działki	Powierzchnia w ha	Obręb	Cena wywoławcza	Zaliczka, wpłata do 19.02.2013	Data i godzina rokowań
Mały Rynek 5 pow. użytkowa budynku 824 m kw. Mały Rynek 6 pow. użytkowa budynek 1231 m kw.	255 256	0,0312 0,0478	1Ś	9 151 100,00 13 301 650,00	500 000 710 000	22.02.2013 9.00
ul. Stradomska 12–14 dec. wz pod hotel front 3255,78 m kw.	95/2 95/3 95/6 96/2 96/3	1 0603	3 Ś	33 456 000,00 w tym cena wywoławcza części nieruch. wpisanej do rej. Zabytków od której udzielona zostanie 5 proc. bonifikata wynosi 24 486 447,00	1 800 000	22.02.2013. 12.00

NIEDZIELE DLA TAŃCA

**Balet Dworski „Cracovia Danza”
w Teatrze Ludowym**

Patronat Honorowy: Prezydent Miasta Krakowa Jacek Majchrowski

Niedziele dla Tańca – Balet Dworski „Cracovia Danza” w Teatrze Ludowym to nowy cykl spektakli tanecznych z różnych epok na scenie teatru. Przedstawienia o uniwersalnej, lekkiej i żartobliwej formule gwarantują świetną zabawę widzom w każdym wieku, miłośnikom teatru, tańca, baletu i pantomimy. To także znakomita propozycja na ciekawe i niebanalne spędzenie niedzielnego popołudnia dla całych rodzin!

Spotkania w gronie przyjaciół

Uniwersalny przekaz

„Szachy” wg J. Kochanowskiego

13 stycznia i 3 lutego 2013

Spektakle rodzinne

Sztuka

Taniec

„Balet o kawie” do muzyki J.S. Bacha

20 stycznia 2013

Teatr

Rozrywka na najwyższym poziomie

Zabawa

„W starym kinie”

21 stycznia i 10 lutego 2013

Kasy Biletowe Teatru:
Duża Scena, os. Teatralne 34, tel. 12 68 02 116
Scena Pod Ratuszem, Rynek Główny 1, tel. 12 421 50 16
Biuro Obsługi Widzów, os. Teatralne 23, tel. 12 68 02 112, 113
e-mail: rezerwacja@ludowy.pl

Biurowisko Baletu Dworskiego „Cracovia Danza”
pl. Na Groblach 7
tel. 12 421 08 36, kom. 604 969 775
e-mail: cracoviadanza@cracoviadanza.pl
lub promocja@cracoviadanza.pl

Bilety: 35 zł (N), 25 zł (U)

więcej na: www.cracoviadanza.pl

Organizator

Współorganizatorzy

Partner

Partnerzy medialni

Współpraca redakcyjna

JACEK MAJCHROWSKI PREZYDENT MIASTA KRAKOWA ZAPRASZA

A N T O N I O
V I V A L D I

M O D O A N T I Q U O
F E D E R I C O M A R I A S A R D E L L I

17 STYCZNIA 2013 • TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO W KRAKOWIE

www.operarara.pl

KONCERT TRANSMITUJE PROGRAM 2 POLSKIEGO RADIA

Organizatorzy:

Dofinansowano
ze środków Ministra Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.